

DAVIDIS HVMII
THEAGRII LVSVS
POETICI, IN TRES PAR-
TES DISTINCTI.

*Me vero in primis dulces ante omnia Musa
Quarum sacra colo ingenti accensus amore
Accipiant, caelique vias & sydera dicant.*

LONDINI,
Excudebat Richardus Field.
1605.

1000 1100

3

ILLVSTRISSIMÆ, ET
omni laudis genere Ornatiſſimæ
Dominæ, D. ARABELLÆ
STVARTÆ: omnimodam
fælicitatem.

AN recte fecerim, qui hoc tibi opus-
colum dicarim, Arabella fœmina-
rum decus, minimè ambigendum
censeo: sine quâ poeticum est; lite-
rarum nempe ornamento litera-
rium monumentum; Musarum a-
lumnæ, à Mūsī suis munusculum;
virgini, à virginibus corollam: sive quâ lusus; huic etati,
loco, dignitati; in iuuentâ, in aulâ, inter Principes; cui
honesti lusus non modo non inepti; sed etiam decori; forte,
& necessarij sint. Iam cum amorem testentur, cum a-
morem ubique præse ferant; aut ludicum, aut serium,
amicum, coniugalem, pium; cui potius, quam huic sexui,
venustati, pulchritudini; que amoris obiectum, materia,
causa, eos perhibetur? atque in hoc genere, illi; qua a-
morem alium, fælix, spirat: alium faustè sperat; & spe-
rare debet; D̄eo, hominibus dilecta. Quin si (quod pu-
to) simulatum modestè; amicum, candidè; coniugalem
castè, pium sincerè tractet: Iam non ego id do; sed ipsa mo-
destia, candor, castitas, pietas, sinceritas, tibi vendicant.
Sic laudes virtutis; laudatissime ob virtutem; & digna
laudari;

4

ri, & laudare aperte. Sed & hic cognatos agnoscas, & genus
forte tuum, Stuartorum, Duglasiorum ingentia romina.
Et inuenias, quod tenere te possit. Nam siue amicitatem
spectes: quid Musis amoenius? quid amore, varietate? siue
dignitatem, en heroas, reges, & regum omnium reges.
Si in utilitatem; est hic gratitudo, virtus, res verè utilissima;
est PIETAS, ingens questus, & animus sua forte con-
tentus. Et erit, quod te acuat; quod excitet; quo iudicium
tuum exerceas; quod dannes, quod rideas, quod laudes,
foris & quod mireris: & ioci non ioci, & lusus cuius serio
conferendi. Vi ego valde fallar, aut nihil potuit, huic digni-
tati, etati, sexui, loco, generi, bonis animi, corporis, vir-
tuti, eruditioni, iudicio; aptius, dignius, utilius, amoe-
nius, gratius, è paupere hoc nostro penore propinari. Sed an
non tam rectè te illi Dominam dedi; ac tutelarem diuam?
Immò: forte & rectius; quam in absque illo, illud sine te
esse nequaquam possit. Quippe quâ es, humanitate, erudi-
tione, autoritate; sola voles, scias, queas, legere, intelli-
gere, tueri. Et de ceteris quidem constat. De tutela cur du-
bitetur tanquam in sexu informiore? cui tot equites mil-
lent, sacramenti memores, & sola sufficias, tanti iudicij
prærogatiuâ. Vtunque est, liceat virtutem in te colere; hoc
qualicunque obseruantie pignore. Illud quidem te
dignum non est; sed tu digna cui comitas tua
constet; & optimi animi quos suis co-
natus, boni consu-
las. Vale.

Curioso

Otioso, & Curioso Lectori.

E quoque quisquis es, pauculis
his affabor. Idq; iure; ni fallor;
quem vel ipse titulus affatur.
Quis enim non ludat; otiosus?
quis non poesi; curiosus? Dum
non asinus ad lyram. Et talis e-
ram dum hæc scriberem. Et finis
idem; oblectatio, & amoenitas. Alioqui quid cum
hac tam ignobili, & iejunâ? In qua emolumentum, ne-
scio an vllum: saltem extra se; vt sunt tempora. Quin
& necessitate. Quorsum enim ad alios? quibus nec o-
tium, nec cura in aliena inquirere; id est, qui nec pos-
sunt; nec volunt. Illos sua exerceant. Tu otij mei ne-
gotium operosum cum non fastidias; fructum, si quis
est, decerpito. Curiosè curam introspice: & disce in
te non incurius esse. Est otium non infrugiferum; est
amœnum; nec ignobile. Est & non inepta curiositas.
Ilo animum relaxamus; sed vt intendamus: hac in a-
lios inquitimus: sed vt nos cognoscamus: quâ nulla
est fructuosior cognitio. Cum talis sis; non peto vt le-
gas: peto vt perlegas; peto vt relegas. Tum demùm, si
libet, improba. Tamen candorem adhibe: sine quo
nihil rectè fit. Et benignitatem: quam meritam repe-
to: nam attuli. Tibi enim edo: meo, non solum, nul-
lo commodo; sed fortassis incommodo: fortassis famæ
periculo: nec sine molestia. Scripsi, vt me: edo, vt te

recreem; vt ludas; illudas; si libet.

Tamen præiudicium deprecor. Vt & temerarium iudicium; siue ex amore; siue contemptu; siue aliorum aestimatione. Tu me nec suspice; nec despice: vt nec villos; nimium. Sic fructum, aut fallor, carpes quam uberrimum; *Si res non personas expenderis.* Hoc tantum admonuisse liceat: vt expertus iudices. Dum me expendis; te expendas; te experire; te inspice. Si magnus es, nihil abnuo: Non corrigi; non corripi; Ne damnari quidem; cum id sciam, non nisi iure facturum; Idque meo; idque Reipublicæ huius, quo studia conferimus, literariæ; emolumento. Auditamen; & intellige. Non tibi soli, qui vnum è millibus es; placere oportuit. Sunt plures; quibus accurata non arrideant: sunt qui non capiant: sunt, importuni, qui carpant. Horum etiam ratio habenda fuit. Tu tua felige. Et facile discreueris; si is es. Si non es; tuo commendo iudicium cohibe. Ni & ipse iudicari malis. Neue illud meritò;
Vltra crepidam. Vale.

LVS VVM

7

LVS VVM POETICORVM
pars prima, siue Elegiæ.

Ad Andræam Symonidem.

ELEGIA I.

Horret equus stimulos, strictasq; recusat habens:
Et pauidos rigidos, respuit ore lupos.
Cernis ut inuiti veniant ad aratra iuuenci;
Seraque dent flexo colla premenda iugo.
Iidem sponte sua properant, si segnius illos
In consueta vigil prata bubulus agat.
Otia sectamur cuncti; placidosq; lepores.
At grauis inuita sumitur hastam anu.
Effugimus duros auersa mente labores:
Et nisi que leuis est, sarcina nulla placet.
Ipse ego Apollineas artes, durumque laborem
(Nam labor est, quondam qui mihi lusus erat.)
Horreo: & inuitus iam nunc accingor in illas:
Impatiens tanti pondera ferre iugi.
Ah quoties posui sumptus, positasq; resumpsi!
Et facta est chartis quanta litura meis!
Ah quoties dubio commisi carba sa vento!
Verterunt quoties vela retorta Noti!
Non mea, quâ quondam Zephyris spirantibus aurâ
Currit in Aonijs hospita puppis aquis.
Non vigor ingenij est, non vis ea que fuit vîmo:

Luderet

Luderet assuetos cum mea musa iocos.
 Et pudet, & fatear, pene haec luctantia, frustra
 Conor in inuitos cogere verba pedes.
 Scilicet incassum, tot iam defueta per annos
 Dextra, reluctanti mente retractat opus.
 Torpet ut exesum scabra rubigine ferrum;
 Quod tritum æbalio clariss. ære nitet:
 Culsus ager fulvis splendet formosus aristis;
 Atque inulta feris sentibus arua rigent:
 Sic fuit illa auri, seu non argentea vena;
 Fluminaque ingens⁹ quantulacunque mei:
 Quodque fuit primis quondam, mihi flumen in annis,
 Aruit, & riuo pauperiore fluit.
 Dum mihi desidia peccus male torpet inertis:
 Otiaque à studijs segnia lentus ago.
 Aut mea sollicitis languet mens anxia curie:
 Et vetat Aonidum castra chorosq. sequi.
 Ille Heliconiacus pridem deseruit ardor:
 Cessit & è gelido peccore blanda chelis.
 Tristis hyems pulso captiua corda calore:
 Opprimit ignavis tristia corda dolor.
 Mens hebet: effaciōque in peccore pristina virtus:
 Nec vigor, ingenio qui fuit antè manet.
 Qui mihi maturo, præcox, spondebat in aeuo
 Carmina Phœbas equiparanda modi.
 Nunc iacet, heu, segnis nimium; & laetatus inani
 Spe perit: in media destituitq. via.
 Ut que luxurie, tenerâ promisit in herba
 Cum flauis stipulis grandia farra seges:
 At simul incubuit gelidis Notus humidus alis;
 Syrius aut lentâ torruit arua siti:
 Illa perit. Cupiditas at spes, frustrata, colonum

Spica leuis vallis ludit arundinibus.
Nam mibi, seu pigrum faciant aconita veternum:
Luridave Haematoxica mista manu:
Verbaue caruleos squallentia terga dracones
Rumpere, & igniuos vincere sueta boues:
Seu quicunque hominum sensus populatur, & artus
Vis alia; & serpit mentibus atra lues:
Non magis Acteon liquidas expauit ad undas,
Quae dedit irata, cornua dextra deo:
Nec mirata suum est frondere Philemona Baucis;
Et superinducta cortice membra tegi:
Quam mea mutari gelidis precordia saxis
Miror: & in scopulos diriguisse novos.
Aut saltem scopulorum instar, traxisse rigorem;
Factaq; Riphæa frigidiora nine.
Iam neque Castalios fontes, neque flumina Pallas,
Nec reserat fulvis doctus Apollo comis.
Iam mea difficiles veniunt in metra Camene.
Quies post ter decimum non datur hora diem.
Si voco Pieridas assuetaque numina Phœbi;
Qui me Castalys fowerat ante ingis:
Aonidum libasse dapes, spumantia dulci
Nectare, vel Clario pocula grata Deo;
Et vidisse sacri fontis penetralia Phœbus
Abnuit: & surda respuit aure preces.
Vix datur ut totum supplex Helicona fatigem
Questibus, in summa tingere corpus aqua.
Me non Calliope, me non agnoscit alumnum
Catera Castalij turba diserta chori.
At modo tempus erat grauidum cum carmina pectus
Funderet, & numeris necteret apta suis.
Cum veluti dictante Deo, nulloque labore

Funderet in faciles verba coacta modos.
 Dexter at uno memini Pallas, tum dexter Apollo:
 Tunc habui faciles in mea vota deas.
 Per faciles colles, modico & fastigia clinu
 Ad sua monstrabat culmina Phœbus, iter.
 Illic, vel tenera carpsi vaccinia dextrâ;
 Mistaque purpureis lilia cana rosis:
 Aut molles violas; aut puniceos hyacinthos:
 Aut que luteolo caltha nitore rubet.
 Aut quoscunque alios per prata nitentia flores
 Prodigâ, non alto culmine, fundit humus.
 Nam neque syderibus minitantis vertice lauri
 Mollia decerpis texere ferta comis
 Fas erat: haud etenim primo permittitur aeo
 Lævia Phœbâ tempora fronde tegi.
 (Illa datur magnis merito gestanda poëtis:
 Et fluit in dignos ambitiosa sinus.)
 Verum humiles hederas; & florea ferta legebam.
 Aptaque erat nostris illa corona comis.
 Tam mihi rara secundabant cunabula Muse:
 Et tyrocinij prima elementa mei:
 Tam faciles; Phœbusq; Aganippæ & q; sorores
 Spirabant veneris in mea metra suas:
 Vi quamuis tenui meditarer arundine carmen:
 Et foret argutæ nescia dextra lyra:
 Illa tamen potuit vel te quoq; teste probari:
 Esse q; iudicio viuere deigna tuo.
 Sape tibi cum frons nebulis horresceret atris,
 Et quaterent rigida lenta flagella manus:
 Illa tibi nebulasque atras excussit & iras:
 Torsit & è rigida lenta flagella manu.
 Siue foret culpa venia exoranda, dabatur,

Illa simul blando soluerat ora sono.
 Sine; ubi fecere assidue fastidia Muse;
 Et peperit nimius tedia longa labor:
 Iunerat Aonij subducere colla capistris;
 Aonidum tetrico liuida colla iugo:
 Inq vicem alternas recreari lusibus horas:
 Et capere admisis otia grata iocis:
 Dum nitidus Phæboq dies, & floribus agri,
 Et modo formosiss arbor amicta comis:
 Musa tibi placidum nec inexorabile pectus;
 Mulcebas numeris insidiosa suis.
 Vtq in agro laxis insultaremus habenis,
 Obtinuit totos frana remissa dies:
 Si quis adest laudat dulces facileq Carmen us:
 Et non inuito currere verba pede.
 Atque aliquis, (nec subiunxit sit dexter Apollo)
 Hic vates modico tempore dixit, erit.
 Ille quidem dixit : sed res haud verba sequuta est.
 Ore fauente parum dicta fuisse reor.
 Sic oculus pecori exitio est; sic fascinat hædos:
 Obuius aduersis virque nocet pedibus.
 O utinam seuis Rhodopes ululasset in agris,
 Versus in obsceneum turpia membra canem.
 Aut quibus infælic errauit montibus Io,
 Impleisset queruli vocibus antra bouis:
 Officioque pedum bibula scripsisset arenâ,
 Quæ voluit veris dicere verbanotis.
 Cur mihi non tenerum cinxisti baccare frontem?
 Discipulo noenit cur mala lingua tuo?
 Huctna spes, huc Buchananî præsagia magni
 (Magni : dire licet liuor, & ira crepes.)
 In tenues abierte ut sumi, euanida ventos!

Profuit & tanto nil placuisse viro!
 Sed quid me? quid te vana accendisse querela
 Iuuerit? & luctus accumulasse nouos?
 Non tua; sed culpa est, fatear, mea, si minus aequa
 Thebpiades, lenibus dant mea vota Notis.
 At si quam faciles laudem indulseret, vel usquam
 Indulgent, quanta est gloria tota tua est.
 Sic mibi Pierides, & non multus Apollo
 Dent iterum tenero nec tere verba pede:
 Atque iterum vires in carmina: non locus, aut me
 Immemorem veniens arguet illa dies.
 Interea haec si scripta tibi videantur iniquis
 Musis; nec genio carmina dignam eo;
 Seu quod precipiti currant declivia saxo,
 Raucaque, non leni murmure dulce, sonent:
 Seu forsitan, quod Phaebe vetes, mihi syllaba peccet:
 Da veniam, domino non placuere suo.
 Fallitur ambiguâ variarum ambage viarum,
 Non satis assiduo qui pede trivit iter
 Naufragus occurrit scopulis; aut heret in ulua
 Ausus in ignotis currere nauta vadis.
 Qui iuga pinniferi lustro nouus aduenia Pindi:
 Nescio in offenso non titubare gradu.

ELEGIA II.

Ille ego qui pueri nimium securus amoris
 Contempsit extinctas, & sine luce faces.
 Quig, Cupidineos risi temerarius ignes:
 Iactaque torpenti languida tela manu.
 Et fragiles calamos; vanum & sine viribus arcum,
 Forsitan & officio lumina cassa suo:

Iam

Iam didici quanto iaculum conserqueat iteu:
 Quam perimat certa pectora fixa nece.
 Iam miser agnosco iunctam cum viribus artem.
 Sera, tamen docilem me mea penna facit.
 Namq; iugi impatiens immunia colla gerebam
 Seruitij; & nullis liuida terga notis:
 Nullus amor seuis angebat pectora curis:
 Rumpebat somnos nulla puella meos:
 Nec mibi versabat mentem, que torquet amantes
 Anxia peruigili sollicitudo metu.
 Sapè suis posuit pedicas, & retia frustra:
 Et frustra insidijs sapè tetendit amor:
 Metutum ex omni faciebat parte Diana;
 Et cum Castalia pulcher Apollo choro.
 Ota delicijs reddebat grata sorores
 Peonie, & numeris non inamena suis:
 Delia venatus saltus per, & horrida tesqua,
 Vallèisque, & solis hospita saxa feris.
 Exercebat: agens timidos indagine damas:
 Aut anido lepores premia parua cani.
 Et modo cornipedis rorantia terga premebam;
 Inq; breues gyros flectere ludus erat.
 Et modo graminei superabam culmina montis
 Arduus, aut humili florea prata pedes.
 Semper erant; studijs mens, aut exercita ludo
 Pectora: & in toto non vacua hora die.
 Non tempusue, locusue tibi insidiosè Cupido.
 Et nusquam imperijs otia amicatuis.
 Si posuit casses, & retia tenta; Diana
 Vedit; & irata ruperat illa manu.
 Si tenerum incauto perstrinxit arundine pectus:
 Praefo aderat medica Delius artis ope.

Capens ut molles accendere flamma medullas:
 Sed abas flammam Castalis vnda rudem.
 Sic elusus amor, longum, aut delatus in aum
 Penè dedit versus turpia terga fuge.
 Irrita proiecit subuersa tela pharetrâ,
 Questus in his veri roboris esse nihil.
 Depositusque facem teda diffusus inermis;
 Ceu foret hyberna languidus ignis aqua.
 Sepè sum voluit deductis cornibus arcum,
 Sapè sua infensa rumpere tela manu.
 Inq' nihil meritas domini ruit ira sagittas:
 Inq' nihil meritas ira proterua faces.
 Vix ubi se tandem collegit, & ira resedit;
 Respiciens arcum, spiculaque ille suum:
 En, ait, hic, mens est arcus: mea tela, sagitte:
 Hæc illa ardenti torrida teda face.
 His cessere olim, que vel mare cerulum, & aether:
 Quæq' tenet tellus, sidereique globi.
 Et mea nunc heret iuueni victoria in isto!
 Ah minus effæto in corpore robur inest.
 Concidit, & nostri est iam nulla potentia regni,
 Sueta patres, priscos vincere sueta deos.
 Sed neque desperit nostri illa potentia regni,
 Sueta patres, priscos vincere sueta deos.
 Nec mea nunc iuueni herebit victoria in isto.
 Sistere qui cursus sit potis ille meos?
 Pectora non illi duro ex adamante: nec illum
 Horrida Riphæo frigore corda gelant.
 Et tamen ut rigeant adamantina pectora, cunctis
 Frigoribus: cunctâ frigidiora niue.
 Telam iibi hircorum sunt sanguine tintæ: Iouisq',
 Vincere que possent tela trisulca, facis.

Certum est his adamanta, niueisque, & quicquid ubique
 Duricie, quicquid frigore ubique riget,
 Vincere. Sin id fata vetant, imbellia victum
 Arma dare: & cuius cedere iura Deo.
 Ex illo in partes animum rapit impiger omnes;
 Qua potius verset callidus, arte dolos:
 Retia que tendat: quos retibus implices hamos:
 Quis laqueus melius fallat, & escaviro:
Quae valeat teneras exurere flamma medullas:
 Hastaque quo grauius vulneret acta modo.
 Totus in his ponit pedicas aut retia tendit:
 Aut fera letifero spicula felle linit.
 Et sequitur tacito cautus vestigia gressu:
 Heret & in tergo sedulus usque meo.
 Aut lateri graditur comes insidiosus: inerme
 Si qua meum forsitan prabeat hora latus.

ELEGIA. III.

Collis erat modico tollens fastigia cliuo
 Miscet ubi Albenti se Dius hospes aquae.
 Glebae ubi, Cererisque comae formosus; & umbra
 Arborae: & florae numine amoenus ager.
 Fons saliens sole à medio declivis ad ortum
 Illimes leni murmure voluit aquas.
 Hinc densa circum salices, Corylique, Rubique
 Alitibus, fidumperfuziumque feris.
 Dives ager laie ad dextram perdicibus illis,
 Quas humili tenui nutrit Erica comae.
 Hic me seu casu, seu iam tibi amica, Cupido,
 Clam, tulit in casses flana Diana tuas,
 Incantum: dum sector; & in fructiceta paudentes

Specto

Spec̄to agat ut penna prepete Nifus aues.
 Illas per dumos rostris & nare sagaci
 Turba, inimica, inhians, presat anhela, canum.
 Impiger hic Boius salit : hic Beruicus : & acer
 Oracon parili sedulitate ruunt.
 Cautior hic Clinnea : & sensu frigida Morphe,
 Penè leuem prono pectore verrit humum.
 H.ec pede suspenso obtutum obliquarat, & aures
 Arrecta in medium verterat ora rubum;
 Intenta imperijs. Citus adsum : & nomine blande
 Exstimulans, capiat, excutiātue rogo.
 Insilit illa atrox, utq; insilit, exilit ales:
 Et liquidum aērio tramite carpit iter.
 Visa queri Morphe: gemitūque agnoscere supplex
 Errorem : & parui numina lesa Dei.
 Non certe allatras. Non fuluis Nifus in alis;
 Acrior accipiter sustinuitne sequi.
 Et nisi mens mibi leua, & fata sinistra vetassent:
 Mole, colore, alis, non auis illa fuit.
 Cenomatus pharetram, atque arcus sensisse sonantes
 Dicitur : & gelido diriguisse metu.
 Insto ardens studio tamen, & iuuenilibus annis:
 Quaque fugit praeceps persata, prata, feror.
 Viq; edes iuxta medio confederat horto;
 Falsaque purpureis texerat ora resis:
 Irrumpo : sepes qua se pandebat hiatu
 Spinea, purpurea sexcutiōque rosas:
 Omniaque incassum, (quis enim deprenderit?) illic
 Lustro loca, & vana sedulitate ruo.
 Et tandem iratus canibus, socijsq; mibique;
 In viridi fessum cespite pono latus.
 Ecce illuc, (sive illa die inuitata sereno,

Sine aliquo mentem numine agente,) venit
 Margaris : eois speciosior una smaragdis;
 Quasve onyches Indus mittit, & acer Arabs.
 Illa Caledonia inter pulcherrima nymphas:
 Illa nimis patris gloria rara sue.
 Quale ebur, incanegj, niues; aut lilia fulgent:
 Candida puniceis lilia mixta rosis:
 Tale decus, tenero vultu fundebat, & ore,
 Depingens niueas purpura mista genas.
 Dulcia vibrabant radiantes lumina flamm as:
 Ut geminum aethereo sydus in axe micat.
 Quid memorem sparso per eburnea colla capillos?
 Aut quas aureolo legerat orbe comas?
 Quid teretes digitos? aptasq; amplexibus vlnas,
 Brachia? vel niuei pectora lata soli?
 Luce illa Phæbus quamuis se pulchrior iret:
 Emulaq; in niueis luna niteret equis:
 Det veniam, vijus vinci est; quantum ille sororem,
 Pallida quantum ardens vicerit astra, soror.
 Illa polo cess. t. pudibundaq; condidit ora:
 Et maculam aquoreis, conscia, lauit aquis.
 Nec nisi post medium rursus se ostendere noctem
 Ausa est; & vultus promere, victa, suos.
 Conspirasse putas magnorum numina diuini
 Me contra: & vires disposuisse suas:
 Dina Paphi forme veneres largita, salesq; est:
 Auxilium nato ferret ut illa suo.
 Illa hilarat vultus: faciem frontemq; serenat:
 Soluit & in blandos, dulcior, ora sonos.
 Illa vagos, molli risu moderatur ocellos:
 Deicxit aut placidis lumina blanda minis.
 Ingenium Palli studijs formarat honestis,

Materies flammis ut foret apta meis.
 Altera non melius pulsis ciet organa chordis:
 Aut canit ad querulam carmina blanda lyram:
 Altera non melius sacrarum arcana sororum
 Norat, in Aonij claustra reposita Ingis.
 Illam Pieridum Phœbus deduxit in antra
 Intima: perque tuas Calliopeia domos.
 Ausam etiam ethereos animo penetrare meatus,
 Vrania in celsi vexeris astra poli:
 Atq; polos, atq; astra super, penetralia celi
 Abdita; & humano non adeunda pede.
 Hac spirabat adhuc: manibusque, oculisque sapinis
 Tunc quoque ad ethereum verterat ora globum.
 Hanc ego dum admiror, fixusq; barensisque stupensq;
 Diuaque sit dubito, fæminâse, anne dea:
 Sensit amor, sumpsitq; arcus, & spicula; seque est
 Confessus, posita, quam simularat, aue.
 Incautoque mihi, nec quicquam hostile timenti
 Acer adest, telo transadigitque latus.
 Nec fixisse semel satiis est, nisi spicula torquens
 Ingeminet seuâ, vulnera mille, manu.
 Et simul insultans, I, nunc illude meosq;
 Cum calamis arcus, languidulâsque faces:
 I, lege Socratis, lege docta volumina, chart. w:
 Executiant flamas scilicet illa tuas.
 Phœbus opem feret, & gelidis Pegasides undis;
 Quaq; Heliconiaco nascitur herba iugo.
 Ludere te satis est potuisse impunè tot annos:
 Hac illa est votis hora petita meis.
 Ergo graues solves, inuitio vel loue, pœnas:
 Foritan hac ipsum falleres esca louem.
 Vincula capiuo iam nunc immittere collo;

Et premere irato sub pede terga iuuat.
 Iam iuuat ulcisciique moras: iam longa laborum
 Tedia pensabit fænore pœna graui.
 Anxius assiduis torquebere pectora curis;
 Et vacua a luctu non erit hora tno.
 Munera seu sumas Cereris, seu fallere tentes
 Lusibus ingratis tempora longa dies:
 Seu lenire pares blando sermone dolorem:
 Seu miser Orphaa, fata sinistra, lyra:
 Quicquid agas; quocunque loco, quocunque recessu;
 Es vigil: aut mollis lumina somnus habet:
 Te labor, anxietas, lachryma, luctusque sequentur:
 Rodeat & ingenti sollicitudo metu.
 Deslebis nimios miserè neglectus amores:
 Et vota, & vanas experiere preces.
 Sic fatus aculum, gelido quod pondera plumbo
 Tarda grauant; promptâ feligritâ pharetrâ.
 Hoc fugat ille suos, quos fecerat ipse, calores:
 Pellitur hoc molli è pectora flamma rufis.
 Hac trepidas nympha traiecit arundine fibras:
 Ne foret assueto mutuus igne calor.
 Improbæ, seu puer; cunctigæ infamia secli;
 Sortite auerso regna superba loue:
 Non tibi Mars genitor positis placabilis armis,
 Dire, tibi genetrix non fuit alma Venus:
 Nocte satum, tristigæ Erebo, te sonit Erynnis
 Vallibus in Stygijs, Tartareoque lacu:
 Hinc dedit exitium terris, presentius illo,
 Quod vomit immundo Cerberus ore triceps.
 Non fera Tisiphone, sumptis (immane) flagellis
 Impia tam rigidâ territat ora face.
 Pectora non tantio misérum cruciasibus urget

Conscia delicti, seu a Megera, sui:
 Quam tua quos torret semper flamma medullis;
 Flamma vel Aenai senior igne rogi.
 Præcipue, indignos si quis pertusus amores.
 Peritutie, & dura damnata repulsus heret.
 Hic est Enceladus granior formæbus estius;
 Et magis Tanalea panatimenda situs:
 Hinc mihi mille die fastidia, mille labores:
 Materies lacrymis hinc venit ampla meis.
 Si mea peccavit, quo quam demerita: plectar
 Volibet, hastatum pone Cupido faces.
 Morteluam? quid nra? Mors tanti meta doloris:
 Mors mihi non parvo fænore, munus erit.
 Non ego Sisyphium saxum, non seu a recuso
 Verbera Tisiphones: Eumenidumq; pati.
 Non vel Aloidum penas, vel vincla Promethei:
 Quævera rapax Titio viscera carpit, auem.
 Et quodcumq; olim vatum solertia mendax
 Supplicium Stygio finxerat in barathro.
 Solum cedat amor durus: totog; facest.
 Pectore: nec luctus augeat ille meos.
 Vel mihi quæ sensus, quæ cor prædata, reuulsum
 Abstulit, & veri pignus amoris habet:
 Sit facilis, sit dura minus. Quin sentit & illa
 Mutua arnndinibus vulnera facta tuis?
 Sed neque cedat Amor durus, totoq; facest.
 Pectore, si luctus augeat ille meos.
 Quin potius, quæ cor dudum prædata, reuelliit;
 Quod nunc perpetui pignus amoris habet;
 Sit mihi dehinc non dura nimis. Si sentit & illa
 Mutua ab auratis vulnera cuspidibus:
 Tum mihi vel seros perstet comes usque sub annos

Sedulus,

Sedulus, & nunquam fræna remittat Amor.
Dulcia si teneant ambos tua vincula Cupido:
Dulce tuum pariser si ferat illa iugum.
Quod quia nunc solus fero: Caucasa vasta videntur
Imposita, aut humeris Pelion esse meis.
Hoc ego si perferrere queam: robustior ipso
Hercule, cum o cælo sydera ferre queam.
Sed tamen hoc quodcumque oneris, perferrere necesse est:
Nec datur excuso soluere vincula iugo.
Quippe tot implicuit sinuosis nexibus artus,
Me vinculum dominæ cum dedit ille meæ:
Nodorum ut teneat non eluetabilis ordo
Implicitum, & nulla constet ab arte, fuga.
Ergo nimis nostræ sunt dura piamina culpe:
Et grauior meritis est mea pæna meis.
Vos tamen ille quibus faciles indulxit amores,
Si geritis vestrâ præmia digna fide:
Ne ridete meas, neve insultate, catenas.
Vidi ego: Suspirat qui modo, risit heri:
Nunc quoque qui letò testatur gaudia vultu,
Imbuerat lachrymis forsitan, ante genas.
Non minus instabilis vaga quam fortuna, Cupido
Voluitur, & teretem versat ab axe rotam.
Nunc hilaris ridet mæstis nunc plorat ocellis:
Effugit, & paruo tempore rursus adest.
Lubricus, inconstans, refluaq; simillimus unde
Dat documenta suum duxerit unde genus.
Et sibi perpetuum quisquam promittit Amorem,
Labilis in tereti qui fluit orbe rotae.

ELEGIA IIII.

Quamvis dissimilem vulnu : coramq; rigari
 Non sinat ingenuus fletibus ora pudor:
 Ut tenebre amorunt testes; solusq; dolorum
 Conscius, accepit languida membra thorax:
 Protinus in scaram duco suspiria noctem:
 Et riguas tingo flebilis imbre genas.
 Dissoluor, tenues, ceu quondam Biblis, in undas:
 Strata madent lachrymis humida facta meis:
 Cynthia me insomnem, pleno cum curreret orbe,
 Vedit; & est gemitus commiserata meos.
 Iamque sub auroram, primaq; crepuscula incis:
 Si premit ingratus lumina fessa sopor:
 Ille mihi miseric angit prae cordia curis:
 Mittit & infasti somnia plena metus.
 Ante oculos statuit functis è manibus unum;
 Qui ferat exili talia verba sono:
 Pone modum lachrymis: lachrymis non flectitur illa:
 Quin ridet; vestros si rigat vnda sinus.
 Improba te ridet flentem, te spernit amantem:
 Et timidas tetrica respuit aure preces.
 Quid miser in casum scopulos rupeſq; fastigis
 Questibus? & vanā ferrea corda prece?
 Quid iuuet ad surdas suspiria fundere cautes;
 Irrita quarapiat ventus, & aura ferat?
 Alter habet quod amas; audiisque amplectitur vlnis;
 Et sonet; & gremio comprimit usque suo:
 Aspice ut insectis alludit blanda lacertis
 In collum; & labris mollibus ora premit.
 Hic ubi discussit somnum pauor; ossa labare:

Et tremere exangui frigida membra metu.
 Continuo maestis resonant singulis ora;
 Et feriunt rigida pectora nuda manus.
 Deficiunt oculis lachrymae; non verba dolori
 Sufficiunt: nullo murmure lingua silet.
 Hiscere si quando datur; aut tua tela, Cupido,
 Incusus; flammas aut Cithera tuas:
 Aut vos, Lanifice crudelia numina parca,
 Esse querens vite stamina pulla meae:
 Aut tibi; quicunque es tanti mihi causa doloris;
 Qui spolia insignis victor opima geris:
 Millia paenarum quot vix Acheronte sub imo
 Suspicer; exitio compreco ire tuo.
 Flebilis ut viuas; sauo & miserabilis hosti:
 Lugubris ut longae sit tibi vita mors:
 Cumque diu ingratas infelix traxeris auras:
 Mors veniat tardo non properata pede.
 Tunc quoque (si tumulo forsitan condare) sepulchrum
 Ossibus; & cineri sit grauis urna tuo.
 Quin etiam insano si forte excanduit astu;
 Infelix dominam deuonet ira meam.
 Sed piget: & subito prudens mea vota retracto.
 Pena nimis nostris iungitur illa malis.
 Quid rear? an veris terrent insomnia visis?
 Anne animum fallax ludit imago meum?
 Tu potes in docto circumdare brachia collo?
 Tu caput in stupido deposuisse sinu?
 Ferrea; amatorem Mnis praeponis inertem:
 Ipsa in Castalijs neclare foti iugis?
 Ante putem, vastis errant qui montibus ursi,
 Quasque alit infames Africa terra leas
 Fordera iuncturas stabili concordia pace.

Nec

Nec metuet crudos agna petulca Iunos,
 Quam tu coniugij thalamo dignabere; Phœbus
 Quem procul, & sacro fonte Thalia fugat.
 Non sinat hoc Pallus; quæ te cum tradidit artes
 Indignam donis noluit esse suis.
 Non sinat. O vinclo coeunt quam dispere: si qua
 Nupserit indocto docta puella viro.
 Non illis Hymeneus adest; non pronuba tædis
 Iuno: sed infausto carmine bubo strepens.
 Illic Tisiphone vel pleno gutture rixas,
 Iurgias, & pugnas, & fera bella ciet.
 Dissidium aut tanto molimine miscet; uterque
 Mæreat ut viduo fæmina virque thoro.
 Scilicet haud ullo coalescent fædere mentes
 Dissimiles; quamvis corpora iungat hymen.
 Diversi siquidem, studia & contraria; mores:
 Connubij rupto dissociata iugo
 Vincula disiungent, non illis una voluntas
 Constare, aut animus unus utrisque potest.
 Carmina doctiloqui si volueris ipsa Maronis
 Assidua; aut magni fortè Platonis opus:
 Non minus assiduis spumantia pocula coniuvx
 Tractat, & in dubium perbibit usque diem:
 Aut talis vacat, aut folijs: per vulnera Christum
 Dilacerans, iurat brachia, crura, caput.
 Aut animam furnis torrendam præbet Auernis:
 Rodenda, aut Stygio deuouet ossa cani.
 Mille tonans Erebos, tetro & Cacodemonas ore
 In Phlegetonteis agmina nigra vadis.
 Tu tremis interea, arrectis horrore capillis;
 In caput offensi neruat ira Dei:
 Admonitiq; viri perfers fastidia: qui te

Barbarus, atque tuas ridet, inepta, preces.
 At si quos virtus, pietas, morisque pudicit:
 Par studium & verus conciliauit amor:
 Non ego que veniant ex illis commoda tedi;
 Mille licet linguis enumerare queam.
 Dulcia si accedant facientes otia Muse:
 Iuno quid his addat, quid Venus ipsa thoris?
 Tu, tibi que tulerint illae solatia nuper,
 Tessis es; heu lachrymis obruta penè pijs.
 Cum nimios fletus, humentaque ora, miserte,
 Siccarunt, madidas cæsarieq; genas.
 Que nisi opem assidue, blando sermone tulissent:
 Te quoque cum misero clauderet urna viro.
 Mirentur Paphie gemmas, aurumque puelle:
 Et capiat stolidas picta lacerna nurus:
 Muricia vestes, mollique nitentia serum
 Stamine ad extremos firmata longa pedes.
 Et iuuet Eois digitos fulgere smaragdus:
 Atque auro fulvis implicuisse comas:
 Sordeat his; nec sit tanti Parnassia laurus;
 Queis premit ignauus pectora crassa stupor.
 At tibi (cui indulxit vultu natura benigno
 Ingenij, supra mobile vulgus, opes)
 Non fuerint tanti conchilia, bissus, & auro
 Palla, in puniceis exaturata cadis:
 Hæc ut, docta, tuis possis preferre camenis.
 Rusticitas genio sit procul ista tuo.
 Ut gemma coeant, Adamantes, Iaspides, Indi
 Magneseg; Onyches, Sardonicheg; simul:
 Et que preterea campis mittuntur Eois
 Diuitiae; aut fulvis aquas uehit Hermus aqua.
 Quæve celer bibulis voluit Paclolus arenis

Albuta de Phrygij corpore vota Mæda:
Prætuleris Musas tamen, haud ignara, quid illis
præstiterint clarâ quas cecinere tubâ.
Penelope debet Aulis, quod cæsta per orbem
Dicta; quod insigni luserit arte procos:
Monsoli, & regis coniunx, quod nouimus illam
Cantus in cineres ossa bibisse viri.
His debet veros Thisbe Babylonis amores:
Herculis & famam Deianirâ suam.
Hæ faciunt, ut viuat adhuc Sydonia Dido
Quamuis sint rapidis ossa cremata rogis.
Forfitan & facient, tibi cum fatalia Clotho
Ruperit tritatâ fila resecta manu;
Inuitâ ut vienas Clotho; post fatas superstes:
Et caries nomen ne notes villa tuum.

ELEGIA V.

NOx erat; & Phæberosis argentea bigis
Scandebat medijs culmina celsa poli.
Muta quies terras; & me sopor altus habebat:
Fessaque erant molli membra reposa thoro.
Ecce leui curru, tenues aduecta per auras;
Visa mihi teneri mater Amoris adeſt.
Agnoui iunctos niuei candoris olores:
Et quibus est, currus, sepè reuecta Paphum.
Durâque Chaonias iungentes rostra columbas:
Non volucris Paphia & gravior villa dea est.
Dextera littoram crispabat candida Myrtum:
Lambebant summas Myrtlea ferta comas.
Delicia circum; risusq; & blanda voluptas:
Gratique

Gratiaque festinis otia plena iocis.
 Ibat & excussis comes indulgentia frenis:
 Et genium totâ larga fonebat ope.
 Tempora lena us multo suffusa rubebat:
 Vina cothurnatos implicuere pedes.
 Illic & Dryades, nuptæ, innuptæq; pueræ;
 Ducebant letos leta per arua choros.
 Carmina lasciuæ dicit ant genitalia Muse:
 Ore ciet dulcem docta Thalia chelim.
 Suaue canens Erato cythare modulamina vocis
 Aptat, & imparibus consona verba modis.
 In medio volucer, tenerâ cum matre, Cupido,
 Hos iaculis, illis ignibus offa petit.
 Ipsa leues cultus, viridantis tegmina pale
 Induta; & laxos ibat aperta sinus.
 Aurea Cæsaries teneræ lanuginu instar,
 In varios docilis nexibus ire modos.
 Ambrosiam, & suaues spirabat vertice amores;
 Quos vafer ingenti sœnore vendit Arabs.
 Discordes oculi; quorum hic ridere videtur:
 Flebat; & è lachrymis humidus alter erat.
 Ora proterna micant; gestu petulantia toto
 Errat; & in nube insidet illa genis.
 Fassa suæ artes vultu lasciuæ procaci;
 Monstrabat cupidis limida colla notis:
 Et procul; arridens; quamuis, irata, minâxque;
 (Carpebant pronam pectora nostra fugam:)
 Quo fugitiuus abis? & quid mea, transfuga, castra
 Deseris? ingenio castra sequenda tuo.
 Siste pedem; & vanos cursus moderare labores:
 Hec fuga, si volumus, tarda futura tibi est:
 Aspice babet pennas; & plenâ tela pharetrâ:

Et quamvis fugias; pectora carpit Amor.
 Ille, vides toto Sol qui purissimus orbe
 Emicat; & roseo percusit astra die:
 Est celer; & celeris rapitur vertigine cœli:
 Aureaq; in nivis sydera transit equis.
 Hunc tamen aquavis pennâ leniore Cupido:
 Et volucres celeris fixis arundo sinus.
 I, nunc: & pedibus confise fugacibus istis,
 Securus nati despice tela mei.
 Tela securigeris etiam imperiosa tyrannis:
 Tela triumphatis imperiosa deis.
 His maiestatem imperij, vultusque verendos
 Eripui; & magno tela trisulca Ioui:
 Cum faciem induitus mentitaq; cornua tauri
 Vexit Agenoream per freta salsa nurum:
 Cum latuit nivis iussus sub imagine Cycnis;
 Iuit & in vultus casta Diana tuos.
 Tempora si primi repetas ab origine mundi;
 Gestaque apud priscos respiciamus annos:
 Quos satyros faunosque; & numina magna decorum,
 Quos sua thuricremis incalet ara foci:
 Tot mibi purpureo numerabis in orbe triumphos;
 Myrtleaque imperij ferta, trophaea mei.
 Et dubitas animos latus submittere Amoris?
 Quaeq; Dei tulerint vincula ferre negas?
 Si tamen hoc poteris; cœli quoque posse putabo
 Atria sceptriferis eripere alta deis.
 Aut age, syderibus victrices iniuste palmas:
 Captiuumque sua detrahe ab arce Iouem:
 Aut hoc si nimium est; & spem deponis imanem;
 Subde Cupidineo mitia colla iugo.
 Indue vincla manus que Inppiter induit: & que

Ferre

Ferre necesse tibi est; sponte ferenda putes.
 Cum tua sint nostris obnoxia pectora flammis;
 Et molle ingenium semen amoris habet:
 Obsequere: incassum demens torquebere; quisquis
 Naturam certas excuere arte tuam.
 Flumina, quæ rini veniunt declinia, nemo
 Cogat in excelsum scandere versa ingum:
 Non animos ponunt aquile, leporesve timorem;
 Crudelis rabiem non lupus; agna metum.
 Quo natura trahit, ferimur: frustraque repugnes:
 Ingenium nulli fas posuisse suum.
 Esto tibi exemplum Solymæ regnator opimæ
 Inclytus, & cuius tu quoque nomen habes.
 Cuius nomen habes; sequere & mauortia facta;
 Et teneras flamas, dulcisonâque lyram.
 Et neque te moueant vulgi deliria; quæ me
 Ignauam perhibent, desidiaq; ream.
 Mascula cœn virtus è pectori cesserit; ut nec
 Marti; & Apollineo sim minus apta choro.
 Quam Marti mecum bene conuenit! Otia Mauors
 Non amat: & nobis otia rara placent.
 Otia quisquis amat; pigro torpetq; veterno,
 Exeat; & nostrâ sit procul ille domo.
 Nam dea desidie non est inimicior ulla.
 Heu, pugnant votis otia lenta meis.
 Me iuuat insomnes in lucem ducere noctes:
 Noctibus & iunctos continuare dies.
 Cum fœuet amplexu terras sopor humidus; & cum
 Nox silet obscuris vecta, per imarotis:
 Exutio mollem famulis de pectori somnum,
 Et moneo dulci membra leuare ichoro.
 Perque cavas valles, dubiaeq; voragini amnes;

Et rigidos scopulos & iuga cana nunc;
 Ad charae mitto securos limen amicae:
 Et iubeo longae tedia ferre vie.
 Et mihi desidiam quisquam exprobraris inertem!
 Ah pereat, si qua est desidiosa Venus.
 Mars iubet insanis violentos vorticis amnes
 Temnere; & in medium currere nando fretum:
 Et meus, ut peteret notos Leander amores,
 Non timuit rapidis credere corpus aquis.
 Impavidos nostris animos prestatamus uterque:
 Et facimus gelidi pectus inane metus.
 Ire per aduersas acies, armataque pinnis
 Mænia, & obiectas corripuisse fores:
 Moliri aratis obducta repagula portis,
 Et vigilum excubias transfluisse iuuat.
 Ille meis demum miles venit usilis armis,
 Aptus erat Martis qui fera castra sequi.
 Cui validum cunctos latus est tolerare labores:
 Cui vigor, & vegeto in corpore robur inest.
 Audisti, & caelo est notissima fabula, Martem
 Quâ mihi vir captum vinxerat arte meus.
 Scilicet ex illo nos tempore iuinxit amóisque,
 Culpaque furtivo consociata thoro.
 Nulla dies unquam tantos ut finiat ignes:
 Vi soluat nullus fædera tanta dies.
 Nunc me liberius gremio fœuet ille, palamque:
 Militibus dominam præposuitque suis.
 Iamque illos inter se deo reginae, meoque
 Ad facra, sed faciles, mystica, iure voco.
 Quosque dies rigidis ferus exercebat in armis,
 Dulcia nox molles induit arma viros.
 Viraque cum tractent, quam nostra libentius illis:

Méque

Mēque illo malunt, quam duce signa sequi.
 Hac mihi pensauit Gradius dote dolores,
 Nec magna amissa dannata pudicitie.
 Inde vides quibus est promptum ad Mauortia pectus
 Prælia; non segnes & mea bella gerunt.
 Sic ferus Atrides; sic formidabile, Achilles,
 Nomen: & Aſcanij, Telemachique pater.
 Hunc & Mercurio gratum, castaq; Minerue,
 Non piguit caſtris era merere meis.
Quo magis ingenuas fuerant exculta per artes
 Pectora: erant flammis hoc magis apta meis.
Materies nostris non aptior ignibus villa est;
 Quam quos Pierides sacro aluere iugo:
Mite quibus Pallis, ſeu a & feritatis inane
 Ingenium, pulsâ rufſicitate dedit:
Quæis Erato facili tetricum candore rigorem
 Lenierit; mores exueritque feros.
Hinc mibi ſuauiloqui, gratissima turba, poeta;
 Grata quidem Phæbo, ſed mage grata mihi.
Illi delicias, tenerisque hæſura medullis
 Cum primo, veneris ſemina, lacte bibunt.
O quoties teneræ facies formosa puellæ
 Carminibus cauſam, materiamque dedit!
Vi taceam Memesin, dictamque Lycorida Gallo:
 Solaque que integrum Cynthia mouit opus:
Et male vulgatos miseri Nefonis amores:
 Cui vacua est nostris pagina nulla iocis:
Quid niſi iucundos lusus, temerataq; lecti
 Fædera Mæonides, grataque furtæ canit?
Materiam tanto præbebat adultera vati:
 Tyndaris Oebalio raptæ puella viro.
Illi ad magnanimum ducta est Briseis Achillem:

Inq. Agamemnonio penè locata thoro.
Virgilius in paruo quam multa volumine Dido est!
Dido Dardanijs hospes amica procis.
Dido ubi cessauit Phrygios Lauinia coniunx
In thalamos latio dote superba venit.
Non his Calliope, non his Gryneus Apollo
Permeſſi liquidis ora rigauit aquis:
Non Aganipp.e tam suavia carmina dictant:
Sed leuis ingenij vela secundat Amor:
Ingenium Cytherea mouet. Discedite Muſæ:
Pareat imperijs ardua Pimpla meis.
Pro gratis Pythio lauris, pro suavi hyacintho,
Aonidum cingant Myrtea ſerta comas.
Conueniant Myrto redimiti tempora vates;
Ingenium faſi mñneris eſſe mei.
Nam neque ſi vires cuiquam inmoderata libido
Fregit; & ingenium, culpa putanda mea eſt.
Commoda nulla dedit miscris mortalibus unquam
Iuppiter; illa eadem quin ſua damna trahant:
Principiū haud aptos ſi quis conuerat ad uſus,
Quove minus decuit tempore, quove modo.
Scilicet, hand tanget incundi pocula vini;
Qui videt instabiles ebrietate pedes:
Aut ignis, satyrum, surreptus fraude Promethei
Qui laſit, cælo reſtituendus erit.
Quid non in peius hominum ignorantia vertit?
Nesciāque in rebus mens tenuiſſe modum?
Sit modus, in uestris, ſint commoda tempor. i ludis:
Quāmque ſoues omni labo puella vacet.
Hos qui transſiliunt fines, ego libera culpā;
Stultitia & pœnas perferat ipſe ſue.
Sed neque te tædas in beo ſpectare iugales:

Et rigidâ plenos tetricitate thoros.

Furta tibi placeant; furtis est apta iuuentus:

Conueniunt annis dulcia furtatuis.

Molle ministerium, seros neque transit in annos.

Sint data militie tempora pauca mea.

Respicere Buchanani postquam placuisse Neere

Desieritis; nostro colla soluta iugo.

Vi grauiore sono prisorum ingentia regum;

Vi dicit gentis splendida facta sue.

Ille etiam, solio qui nunc sublimis ab alto

Fulminat; & populis monstrat in astra viam,

Beza; tulit quondam primâ mea signa iuuentâ:

Et cecinit mollis dulcia bellatubâ.

At nunc frigidior bello; nunc segnior atas

Defunctum castris iussit abire meis.

Tempus erit cum tu positis quoque liber ab armis;

Et grauis emeritus otia miles ages.

Interea atatis ludo fruere, ing. lacertis;

Et cubet in tepido pulchra puella sinu.

Mite puellarum genus; & tractabile Amori

Pectus habet: blandas tu modo tende preces.

Ipsa adero; natuſq. comes, tua vota secundans:

Abnuat amplexus ne qua puella tuos.

Finierat: nutare animum: sensiq. labare

Pectora tam placidis sollicita modis.

Castrapacent veneris. Sumptis constantia pennis

Effugit: & victo fortia verba cadunt.

Ire in vincia iuuat: cunctiq. expertia nuper

Seruitij, excusso reddere colla iugo.

Iam vagaz furtaz; vagosque animo meditabar amores:

Nec nisi de Dominâ cura erit vlla meâ.

Cum mihi relligio caelo demissa; repente

Se dedit ante oculos aspicienda meos.
 Forma illi neglecta; sed & speciosa, decensq;
 Et nullà impexas arte polita comas.
 Non vano ornatu; non falso gloria fuso
 Queritur; aut coctis ora linuntur aquis.
 Non aurum articulos gemmasve Oriente petitas
 Induit; aut Tyrio firmata tincta croco.
 Sed sua simplicitas euorarissima nostro
 Est decori, & nudos gratia nuda sinus.
 Vilis, & haud ullos vestis mutuata colores
 Indicium pure candida mentis erat:
 Vanaque spernentis populo admirata prophano
 Munera, fortune luxuriantis opes.
 Sub pedibus fastusq; metusq; premebat manus:
 Fractaque perdomitis tela Cupidinibus.
 Ut stetit ante thorum miti placidissima vultu,
 Et tetigit niuea pectora nostra manu:
 Et sopor, & lentos somnis dimisit ocellos;
 Oraque lethais languida mersit aquis.
 Protinus umbra fugit caligantesque tenebre,
 Fuscaque nigrantes nox adoperta sinus.
 Lux subit: & sacre frontis splendore corniscat,
 Qua patet in latum conspicienda domus.
 Tum mihi qualis erat verè turpissima primum
 Et positâ vilis sindone visa venus.
 Tum primum patuere artes; fraudesque, dolique:
 Turpia mentitus pingat ut ora decor.
 Cernere erat nudi deformem Gorgona vultus,
 Labraque rugosis pallidiora genis.
 Ut miseris dulci faciem fucata veneno
 Subdola, delusos in sua damna trahat.
 Utque voluptatum blandissima retia tendens,

Toxica letiferâ misceret acerba manu.
 Gaudia fronte gerit, sed que prestringat amaror,
 Quæque fluant, celeri prætereantque pede.
 Interea subeunt angentes pectora curæ:
 It comes adiuncto sollicitudo metu.
 In luctus abeunt ludi; in suspiria risus:
 Excipit & vacuos mæstæ querela iocos.
 Calculus aut urit renes; aut tarda podagra
 Infestat vinclos debilitatque pedes.
 Aut tumet undarum tensum molimine corpus:
 Et formidandis venter inundat aquis.
 Aut scuâ, horrendum, grassantis labæ veneni,
 Lurida consumit tabida membra lues.
 (Hanc hominem vitijs offensum numen inquis
 Stultitia posuit præmia dignas uæ:)
 Exhaustique tremunt amissis viribus artus
 Palpitat effæto laxa tremore cutis.
 Et venit ante suos annos, properata senectus:
 Et properata suum Mors venit ante diem.
 Nec satis ignauis molem morbisque grauati
 Corporis, infandis excruciare modis:
 Æthereas hominum mentes terrena libido
 Versat, & immundo deprimit usque solo.
 Et spectare vetat dulci cælestia cura,
 Altaque sydery scandere tempa poli.
 Cælestesque domos; cætusque intrare piorum;
 Lucet ubi hand ullo lux peritura die.
 Sedibus in patrijs ubi gaudia vera capessant,
 Est ubi lœtitia & fons & origo tuæ.
 O hæc si videas iam nunc bona! victa facessat
 Protinus: & fallax terga libido dabit.
 Sensit: & hoc sacro, testatur nota per orbem,

Carmine, Davidic et psaltria docta lyra.
 Hoc te vel nomen moneat: fuge cautus amores:
 Et veritate Veneris facta nefanda caue.
 Illi quam magno stetit haec fugitiua voluptas!
 Quot lachrymis sordes eluit ille suas!
 Vi scelus, infantis vix tandem morte piaris:
 Qui sapit, haud tanti paenituisse volet.
 Eez a meus si quid lapsus deliquerit olim
 Sectatus seculi denia facta sui;
 Cum mentes hominum fuscaret nubilus error:
 Ignari vitium temporis illud erat.
 At nunc quam castis modulatur carmina Musis!
 Dis simili pulsans nablia sancta sono.
 Quam piget illius fetus! quam disparate vita,
 Consilio, posuit frrena, luposque, sua.
 Vi crepet inuidia; atque effingat crimina liuor:
 Et mendax raso vertice turba fremat:
 Vix illo nobis quisquam, mage gratus alumno:
 Vix mihi quo tantum glorier, alter erit.
 Siue tonat solio ex alio, verique magister
 Tramitis, ad cœli culmina monstrat iter:
 Siue sui, populis in secula longa futuris
 Assidua calamis sedulitate cauet:
 Et dubios rerum anfractus, nodosq[ue] resoluens,
 It vigil ipse suo Dux q[ue] comesq[ue] gregi:
 Quam bene Romani fraudem, erroresque Tyranni
 Turbat: & irata sacra prophana manu.
 Quam bene, quæ priscis quondam deliria seclis
 Larua, cucullati finxit incepta gregis!
 Quam format sanctos alijs in pectore mores!
 Atque modum vite quem tenet ipse sua!
 Hoc tu si sapias, iam nunc utare magistro.

*Mox veniet celeri mores inopina pede.
 Illa venit primâ sapè importuna iuuentâ;
 Expectat canas nec remorata comas.
 Illa caue incautum saeuo ne te opprimat ensæ,
 Cunctâns rigidas iniiciasq; manus.
 Pelle moras: nescis roseo quid lucifer ortu,
 Quidque rubens sero vespere stella feras.
 Ipse manum cælo, Dominus protendit ab alto;
 Et vocat in magni flammæa templa poli.
 Ipse aderit, natusque; & spiritus: ipse iunabit:
 Sufficiet menti robur & ipse sua.*

E 3

L V S V V M P O E T I C O R V M pars secunda, Epigrammata.

Ad Lectorem.

Tque hactenus verè lusus; & meri. In quibus vix quicquam serium; aut seriò. Hic aliter sanè pleraque. Nec ideo non lusus: finis enim oblectatio. Nec si labor est; idcirco lusus non est: hæc intentione distinguimus; non labore. Respice pilam vtramque: qui nixus? qui sudores? Aspice gladiatoriam; & duellum. Quid interest præter vulnera? nec illa tamen semper. Atque alia ipsa se produnt nihil nisi lusus esse. Alijs suspicari quis possit, subesse serium: & quod hominibus vnum nunc serium est, quæstum. Tu ne crede: & sic accipe. Me lucri laudumque nemo sanè aspernantior. Iterum dico; Nemo. Norunt; qui me norunt; & interim arguunt. Quin negligentiam interpretantur; qui mollius; qui durius inertiam. Stat fixum tamen; cum lacte imbibitum: Mihi ne virtutem quidem virtutem esse, si ob aliud virtus est. Si non se contenta: Si vllam, præter cōscientiæ secretum, incedem petit. Huic ego nitor, & innitor, non mentem, non manum, non linguam mēscenarius. Aliud, testor, nunquam secutus sum. Sed nec assēcutus, Ob quēcumque ingenij fructū sine mercede hactenus sine gloriā; seu quia indignum, seu quia spernentem sprevit, quam vo-
cant

cant fortunam. Et sanc*ti* si ita sit, *Aeternum spernatis*: Non fuerint tanti, recto animo imperia. Ergo & adulatione procul. Cui quis locus sublati his premisi? Cessat illa, si cessit ambitio, & avaritia. Hac spe palpamus, ut palpemur. Ego ne innotescere quide ijs semper volui, quos laudaui. Sed nec ista innotescere curaui. Prodele volui; si fort*e* innotuissent: & ad hoc stylum aptau*i*; ut ostenderent veram laud*e*; ut instruerent. Sed volui tantum; non etiam sperau*i*: mearum tam parci*s* aestimator; & in diffidentiam pronior. Nec tamen si lusi, veritatem non amplexus sum. A qua, nimis deflectere vel ludentem, religio est. Nec hyperbole tam rejice. Superstitione. Nec summam solam virtutem laudaueris. Cert*e* illa exigua seritur: exigua in herba est. Alimentum sunit a laudibus: laudibus crescit, adolescit, & summa euadit. Cur non rigauerim hac aqua? Cur non fouerim, sicubi se ostendat, tam rara, & tanti pretij haec herba? Praecipue editioribus in locis: quae pen*e* fugit, humilia sectans: nec illic, hoc sequo, nisi pro miraculo, ostenditur. Eo magis intendendum ne vlla illius spes intereat; idque omnibus qui eam amant, omni ope. Ego inter primos me profitear; si amorem spectes; si opem; fort*e* postiemum agmen cogam: atque vtinam vel cogam. Sed haec ille viderit. Interim ad id quod agitur. Non hic laudandos omnes laudo. Qui suffecerim? Sed nec laudatissimum queinque. Nimis exigis: non tuo iudicio seruo; non meo. Nec eligimus argumentum; sed accipimus: quod amor: Interim quod amicus; potissimum quod fors obtulit. Sic ver*e* liberi, & ludentes. Vale.

Ad Archibaldum Duglasium, An-
gusiae Comitem.

Nuper fortune varias experte procellas
 Angustie; & velis equora iniqua tuis:
Nuper in immenso pelagi tactate profundo:
 Obrutéque insanis penè voraginibus:
Nunc quoque, nescio quos, iterum subiture labores:
 Quicquid id est, forti pectore perfer onus.
Discute tristitiae nebulas; frontémque serena;
 Anxietas animo sit procul atra tuo:
Pelle graues curas; properantem & parce seueri
 Sponte sua fati præcipitare diem.
Degeneres animos flatus leuis aura sinistri
 Disiicit; aternis in tenebrisque premit:
At mala cum pungunt, tuleris si fortiter illa,
 Materiesque tibi, causaque laudis erunt.
Scilicet ille viros dignus numerarier inter:
 Hunc sequitur firmo gloria celsa pede:
Cui neque deiecit mutatum nubila vultum;
 Blanda nec in fastus sustulit aura leues:
Qui solidum vita seruans certumque tenorem,
 Robore fortunam vicit utramque pari.
Vt fremat hinc Boreus; illinc ruat Eurus, & Auster;
 Et quatiat timidam fluctibus unda ratem:
Illa tamen medios inter secura tumultus
 Ætheris; & rapidi vimque, minisque freti,
Sapè tenet cursum optatum: portuque potita
 Despicit, irati murmura rauca maris.

Hinc

Hinc cape non obscura tua exemplaria vita.

Durâ : nec rebus cedere disce malis.

Magnis te quoque iunge viris. Quid passus Vlisses ?

Exul, in ignoto nudus inopsque solo,

Quid, cui Roma sua tulit incunabula gentis ?

Cui sua, in Adriaco Roma renata Mari ?

At quid ego hac antiqua ? quid & peregrinare recordor ?

Distor exemplis stat patria alta suis :

Stat genus ordine longo : atuos, age, respice, anosque ;

Quot sunt Duglasie nomina magna domus :

Quot bello insignesque duces, & fortibus armis

Heroes ; seclii gloria quisque sui :

Quem non nobilitat virtus afflictia ? polo quem

Non aequalis numera : vix reor unus erit.

Omnis turba salo fortuna exercita ; & omnes

Passa vices ; verseludibriūmque rotæ ;

Quas pax infida insidijs ; discrimina bellum ;

Queque habet exilijs tedia, longa dies :

Nec nisi post exantatos venere labores

Otia ; nec nisi post dura pericla quies.

Te quoque defunctum, confide, laboribus olim

Latior excipiet, candidiorque dies.

Securusque inter dulces memorabis amicos

Tu quoque fortuna tristia facta tue :

Tristia nunc ; sed que tunc & meminisse innabit ;

Agnosce & decoris prima elementa tui.

Hac itum : hac, quicunque alia affectabat, eundum est :

Hac te sublimi, gloria celsa, via

Sistet auos supra, atque atuos. accingere: ô, te

Quo fors ! quo virtus ! quo deus ipse vocat !

Fallor ? an hero.us suprà priscosque, futurosque,

Tollere te tantâ sydera mole parant.

*Virtuti labor est comes : ire per ardua rerum
 Gaudet; & invicto fata superba gradu.
 Aude, ingens, jam nunc superi ad templa ardua olympi
 Carpere, qua primum semita monstrat iter :
 Aude inquam; nec tu surgentia nubila ventis,
 Aethera; terram; undas; tartaraue ipsa time.
 Tantum, quem venerare deum pius; igneus infla
 Sollicitans, cursus dirigit ille tuos :
 Ille gubernacio succedet rector : & ille
 Inueniet facilem per uada salsa viam :
 Anfractusque vagos per; & auia, & invia vite;
 Et brevia, & Syrtes; saxaque caca ratem.
 Securam in placida sistet statione : perenne
 Te dignans celsi regia templa poli.*

Ad ELIZABETHAM Angliae Reginam.

Nuper belligeros Mauors cum viseret Anglos,
 Vidit te, & venerem credidit esse suam.
 Ibat in amplexus, jamque oscula nota ferebat :
 At tibi virginus venit in ora pudor.
 Sensit : & ergo inquit, flavis pregnata Britannis,
 De venere ambiguum me facit esse me.i ?
 Quaeque fuit quondam toto pulcherrima caelo,
 Iam tandem in terris repperit illa parem.
 Si Paris hanc Phrygijs vidisset montibus olim ;
 Cesissent Paphie premia nulla dee.
 Sed cur doctiloque volitant circum ora camene ?
 Fallor ? an has etiam non leuis error habet ?
 Namque ego crediderim venerem; putas esse Mineruam,
 Aurea cum docto Calliopea choro ?

Scilicet

Scilicet has virtus, & digni Pallade mores,
 Haudque pudicitia nomen inane tua;
 Ingenium; & certe sexu prudentia maior;
 Quique fluit blando mollis ab ore lepos:
 Me dulcesque, hilaresque oculi, vultusque serenus,
 Pectoraque albenti candidiora nive,
 Mefacies supra humanum formosa fessellit;
 Me teretes digiti, lacteolaque manus.
 Quaeis cum sceptra etiam prisca gerat emula Troie,
 Quæque ego vix illis inferiora reor:
 Cum quos vult opibus ditet; cum donet honores:
 Ecquid preterea maxima iuno potest?
 Scilicet ut cunctos viuat mansura per annos:
 Et vincat satis fata superba suis?
 Atqui hoc cum presert non inuidia numina Muse,
 Numinia cultrici non inimica sue:
 Conferat incassum titulos Saturnia; iactet
 Diuitias: opibus vincitur ipsa suis.
 Cum facies veneri certet: prudentia vincat
 Pallada: eris terris Iuno, Minerva, Venus.

Appendix.

Que Venus, & Pallas, quæ maxima numina Iuno
 Praestabant olim singula; sola potes:
 Non Venus es; non tu Pallas, non maxima Iuno:
 Maior Iunone es, Palladeque, & Venere.

Laurea

F 2

Laurea Poetarum Corona.

PHaeb sacer præful magnorum maxime vatuum,
 Quem neque que fuerant; queue futura, latent:
 Cum forâ tam vario feruens confusa tumultu;
 Et sua non paruus castra Galenus habet:
Tu (dic) cur toto latit, as ignobilis orbe?
 Cur tua tam rarus miles ad arma venis?
Scilicet una tuâ demenda est littera lauro:
 Dematur lauro littera prima tuâ.
Litera Pierijs nimis innidiosa camenâ;
 Litera Phœbæo non sat amica choro:
Litera tollatur sola hac; feruere videbis
 Et ruere ad fontes agmina plena thos.
Laurea que fuerant; deme L. sunt aurea: multis
 Sic, reor, è lauro grata corona foret.
Ipse ego, qui sequor inuitus; segnisque, reluctor:
 Hec mihi si ponas præmia, primus ero.

De IACOB O sexto SCOTORVM Rege
adhuc puer, Expectatio.

ANglia lanigerumque greges, armentaque dînes,
 Et suas jacet temulenta vites
Gallia; Campano certètque æquare falerno
 Vafconum si que rubet vna campis:
Lydius aurifer, as voluat Pactolus arenus;
 Æmulis currat vagus Hermus undis:
Aruaque purpureis pulset rutilantia glebis,
 Qua uehit fuluum Tagus amnis aurum:
Ipsa suam Cereremque, & pingues Maesia colles

Rura miretur, grauidasque aristas :
 Trinacris Hybla fauo, lentis Methymna racemis,
 Thure sudato tumeant Sabaeis :
 Murice puniceo Tyrij, & Gangetica Tellus
 Fulget Eois celebrata gemmis :
 Fulmina Scipiadas bellis, clarumque Camillum,
 Cesares, Brutos, Fabios, Catones :
 Quique mare, & terras victor peragranit Eoas
 AEmulus magni Macedum tyranni,
 Ingens in Pelusiaco qui littore truncus
 Crimen ingrati socii iacebat :
 Hos inquam, atque alios iactet secunda nepotes
 Roma terrarum, domitrixque ponti.
 At tu quae tantos latuisti ignobilis annos
 Scotia, indignis tenebris sepulta ;
 Assere te in lucem, tam cunctis clarior oris,
 Quis videt celi patulo recurrentes
 Orbe sui Phœbus : quam pulchrior ille sorore :
 Quam soror stellæ superat minores.
 Scilicet ille, & opes, varia & miracula rerum
 Rara naturæ bona blandientis ;
 Inflitia illustrem sobolem, vel fortibus armis,
 Nam sibi priscis genuere saeclis
 Ut iacent : uno contra pugnabis alumno ;
 Quem tibi seris peperisti in annis.
 Nam tibi si primo quin nunc IACOBVS in euo,
 Integer, vitâ maneat superstes,
 Quodque dicit, exæquet plenis maturior annis,
 Indolis tanta generosus omen :
 Ipse feret, que sit gemmâ speciosior Indâ
 Fortis reflexis sinuosus undis :
 Et qui cæca rapis canis undantia Lymphis

Saxe, contorto violentus amni
 Tetha, licet properet seno velocior Euro,
 Et fremat rauchum, strepitumque cautes
 Pulsat inaccessus, tamen haud mutare recusat
 Saxa flammatis salebris osa gemmis.
 Mella Caledoniae sudabunt roscida queritus:
 Thura manabunt tribulis: ruboque
 Pendebit potior Campanis vua racemis:
 Agna per valles ad amena Tuedae
 Flumina, Sydonios pascatur amicta colores
 Sponte, & haud ullo variata luto
 Vellera certabit Minio superare Crocoque
 Stamen externis saturatum in oris.
 Alma Ceres sedem Argadiis in montibus altis
 Ponet; & fluma steriles Myricas
 Mutabit segete; ut non illas Gargara messes
 Leta secundis superent aristis.
 Manala Lenaeus pater, & vineta Timoli
 Linquet, & sacri juga celsa montis:
 Pampineaque tuos in colles transferet vuas:
 Proque Paetoli nitidis arenis,
 Auriferoque Hermo, Crasfordia diues auaros
 Incolas filiuo saturabit auro.
 Hic ver perpetuum, depicti & floribus azri
 Lilijs constans decus hic, rosisque:
 Non imbres tenero pecori gelidæne pruinae,
 Non gelu pigrum Cereri nocebit:
 Ipse vides ut nunc brumali frigore Nessus
 Pertinax duram glaciem recusat:
 Emulus exemplum sequitur quod Lutea: Spea;
 Dona, Douerna, Dea, mox & Esca
 Bis geminus; qui que arua rigant Aeneius; qui que

*Arua Dalkethum, Loshiana, propter :
 Et qui beligeros modico disternitas Anglos
 Flumine; & magnus Taus, atque magnus
 Fortha Pater, Carronque, & Glotta, & solueus; & tu
 Tueda bellorum nimium procellis
 Iam dudum quassate, truces dum protinusq[ue] iras
 Hinc & hinc tristes acuunt erynnys;
 At nunc perpetuam spondent tibi sydera pacem,
 Et locant regno medium Britanno.*

IVSTA.

Archibaldus Duglasius Angusius.

*M*orte iacet seua Angusius : Spes illa bonorum,
 Terror malorum maximus.
 Cui meritâ laude & luctu; pia turba parentas :
 Patrem parentem ingeminans.
 Par studium impietas simulat. Quem carpere liuor
 Viuum solebat ; mortuum .
 Aut veris sequitur lachrymis : aut gaudia fictis
 Celat pudenda, & laudibus
 Saltem non fictis, pene ora inuita resoluit :
 Seque arguit mendacijs.
 O laus ! ô veri vis ! ô victoria ! honosque
 Cunctis triumphis clarior !

Idem.

*O*lim seua truci dente calumnia
 Clam vanas ad opes fraude viam struens
 Muffabat : posito aut palam pudore
 Iactabat caput in meum.

O si non nimium credita crima;
Fæda, atrociaque, infandaque crima;
Aut diro lerido, aut fero Cethesi
Patrandum genio nefas.
Quos cæcis stimulis ambitio impotens,
Aut asturabies feruida pectoris,
Auri aut sacra mali fames in omne
Egit præcipites scelus.
Moliri in patriam incendia, spicula
In patrem patriæ, sanctaque numina
Regum alti sôlio Ioue locata
Celsis pellere sedibus:
Regni præsidium, spem, decus, extera
Genti lndibrium tradere, ciuium
Vota, & pontificis (nefas) tyranni, ac
Rome degeneris metum.
O lingue improbitas, callida nectere
Fraudes, insidias, exitium bonis:
Regum aures, animosque suspicaces
Ficto ludere crimen.
Hac cuncti cumulum flagitiij manus
Patrare? hec facinus mens coquere impium?
Hec coctum potuit probare? pectus
Hoc consciere nefas sibi?
At me (qui sapiens intima sensuum
Scrutaris deus; & quisquis eras mihi
Arcani penito sinu repositi
Testis) crimine liberas.
Vitæ perpetuus compositæ tenor,
Mens legum patiens, imperij iugum
Iusti legitimum subire mitis;
Cunctis cedere lenitas;

Non claros atanos stemmate regio,
 Regnatásque atatis penè prouincias
 Et belli decora, & feri triumphis
 Partam Martis adoream;
 Non longo titulos ordine turgidos,
 Arces pinnigeris surribus arduas,
 Non turbam numerans grauem clientum, aut
 Latis prædia finibus:
 Nudi simplicitas candida pectoris,
 Et semper similis cana fides suis:
 Fraudes impietas licet, dolosque
 Laudans clam sibi rideat:
 Sincere rigide iustitia tenax
 Dextra, à flagitio libera, sanguinis
 Expers innocui, dolis, rapina,
 Solis noxia furibus.

Isabella Duglasia auia paterna, Archibaldi
 Angusij, & Georgij soror.

Et genere, & formâ, & nulli pietate secunda;
 Vis virtute etiam noscere, quanta fui?
 Que fratres dedist exilio mortique sororem,
 Regia virtutem est vis uenerata meam:
 Quodque etiam natum custode in carcere clausum
 Excusat: num se sic facit ipse reum?
 Concedant alijs queuis, mihi cesserit ira.
 Sunt mage virtutis clara trophae mea.

G Maria

Maria Ihonstona, Mater.

Posthumani de me, ni de me fama superflues,
 Mentiua est titulus nomen inane suis :
 Rara; aut nulla mee certarit fæmina laudi :
 Nec tulit hac etas, nec mihi prisca parem.
 Casta, modesta ; pia & verax ; proba, strenua ; mentem
 Larga manumque : unâ denique voce, BONA.
 Chara meis, mage chara tuis, charissima, chare
 Vir, tibi, pauperibus charaque diuinitusque :
 Hos ego thesauros, dorisque ingentia dona
 Certavi natis accumulare meis.
 In spicæ fæmineum genus ; & componere, forma
 Non veniet speculo dignior villa tuo.

I sobella, soror, natu maxima.

N! quod fæmina nata fuisti, dignissima nasci
 Vir fueram ; hec genio fors erat apta meo.
 Digna etiam nasci princeps : sic vitilis orbis,
 Gloria sic genti magna futura mea.
 Inuidit Fortuna : sed nec inuidit, & esse
 Principem, & in sexu debiliore, virum
 Aut dedit, aut certare viris prudentiam, & oris
 Maieste ; equo principibusque animo.
 At pudor, at probitas, roseique modestia vultus,
 Indicium sexua debilitatis erant.
 Plus hoc, quam princeps, quam si vir nata fuisssem :
 Fæmina principibus equiparanda viris.

Ioanna,

Ioanna, natu minima.

Et genij, & vultus, & materna emula laudia:
Sit mihi, sit laudis summa Ioanna tue.
Que tibi proponis, premis & vestigia, felix
Exprimis; o plures vivere digna dies!
Difficile est superare, quod est fas, predicas equam
Te fama, & memori post huma mente colit.

Eadem &
Guilielinus Cokburnius Lanetonius maritus.

Vos amor, & Pietas, probitas, constantia, virtus
Omnis; & una uno innixerat hora thoro:
Vna fere Caelo, prorsum intulit una sepulchro
Hora unu; & voto es, dura, potita tuo.
Et merito magicos turba execrare susurros?
An D E V S ipse polo iungit, ut ante solo?

Iohannes Haldanus Val-aquilius.

Dum fucata sumet late prudentia, & orbi
Iam sapere, occulta est texere fraude dolos.
Abdiderant irrisa caput, pietasque pudorque:
Canaque cum integrâ simplicitate fides:
Sarcta que amicitia intemperata vincla: parabantque
Indignata solum, celsa sub astra fugam.
Obstebat cæptis pietas tua, dum neque te illa
Deserere, aut illis tu superesse poses.
Ergo ne infandas, & nil nisi tartara terras
Vsq[ue] colant; teneant nec supera alta poli;
Tu simul & rapiendus, & in supera alta ferendus:

Et rapiunt; simul, & in supera alta ferunt.
 Hospite quam fælix te terra superbis: & quam
 Se maiora sibi sydera ciue placent:
 Tam gemit amissum, si quis virtutis alumnus:
 Fraudi si quis adhuc hostis in orbe latet.
 At tu ne exulta impietas: Tibi, dira, superstes
 En bellum cimis, en offa inimica clement.
 Et redinuia parat; iam nunc patre digna propago,
 Arma, subacta tibi queis pede colla premat.

Idem.

A Ltera habet cælum, coniunx: habet altera terras;
 Vtraque charatibz, te, vtraque digna viro.
 Que magis; haud fas scire, polum, si hanc aspicis, unum
 Suspitas. At si hanc, iam tibi terra placet.
 Quid potius? cælumne? atqui hanc, o seue relinques.
 Anne solum? ingratus; cum paret illa polum.
 Tun' seuis? tun' ingratus? fuge nomen virumque;
 Quam procul est genio crimen virumque tuo.
 Non seuis? maneras ergo: haud ingratus? abito.
 Huc te via: illuc lumine cassa vocat.
 Hoc suadet pietas; sed suadet & illud, virumque
 Posse velis; tantum ast alterum obire potes.
 Dum dubitat: veniens supero vis ignea cælo;
 Ad patrem in patrias vi rapit alta lares.
 Heu quid sollicitus luætu mea gaudia? Sponte
 Tene ego? o oculis charior una meis.
 Quem sceleris infamis, iam dudum & inania mundi
 Pertusum inuisio es sola morata solo.
 Nunc quoque. Sed me fata dei; sed sancta voluntas.
 Et neque te totus deserio: magna mei

*Par tibi pignora ranta : hic sacrum effundito amorem,
Huc curam, hos lacrimas, has equidem lachrymas
Optarim, Mansoleis, & pratulerim : sic
Tecum ego ; sic nullo me sine tempore eris.*

Iacobus Ilonstonus, Elphistonius,
focer.

MAgna anima Aetherei cæli generosa propago ;
Trans alta ad patrios sydera, vecta, lares
Quam post bis senos iam sexagesima messis
Cunctantem inuiso torcit amara solo :
Tene indignantem terrena tot arcta morata est.
Terra annos ? vinclis impeditque suis ?
Tene polos suspirantem domus ardua olympi
Spreuerit ? En votio astra benigna tuis.
Despice ; despicias terras securus : & alte
Inspice conuexi flammæa templa poli.
Optatásque deo sedes, fælicia regna
Incole, cælicolis mista, beata, choris.
Sit mihi dicere fas (nec amori indulgeo.) Momo
Iudice : si Momo dicere vera libet.
Quando alij haud cæli tot vosis astra petita :
Haud alia ad cæli gratior astra venit.

De DD. Iunij, Blakij, Parkinsi, (etiam Tolcatij,
& Tigurinorum professorum) obitu.

SEquana qua placidas lymphas ; qua flumina Rhenus ;
Qua Tamesis, rapidas qua Taus urget aquas :

Per Celtas, Svecosque feros, Batanosque, Britannosque;
 Trans mare, trans montes, trans freta, trans flumios,
 Improba mors enixa, cito leuis ocyus Euro;
 Ægida, terrificas concutientque faces;
 Inque omnes acuens se artes, arma induit omnia;
 Quaque ferox, morbum, quaque maligna, luem:
 Toxicaque. Et fremit, & ferit, & griffatur, aceruos
 Dans late, & dirâ funera crebra manu:
 Hinc Iunium, hinc Lakium, hinc Perkinsum, ingenia
 Nominaque & seclu luminararafus! Sternit,
 Ipsa quibus pietas ruat, & cæli igneus ardor:
 Ipsaque suada, alta & culmen, honos, Sophia.
 Iamque adyta, & celsi nutant fastigia templi;
 Nullaque non, aliquâ quassa, columna gemit.
 Et miset luctusque, metusque; atque horrida, cunctis
 Imminet, & stricto desuper ense ruit.
 O mare, ô metue: atque horre grex parue, tenebras,
 Algores; quid non? Exilium, excidium.
 Nil mare, aut metue, aut horre grex magne; tenebrae
 Cui nusquam; nulla est mors: nec ubi exilium.
 Cui mors ipsa, malique genus cui militat omne;
 Nil non in laudem vertet, & ista, sibi.
 Cuique malum nihil; ex nihilo bona, qui eruit omnia;
 Nil non in melius vertet, & ista, tibi.

D. Blakij.

Ipsa mori pietas, & cæli conscius ardor
 Si poscit, moritur, cum Blakioque cadit.
 Sin mortis pietas celi que est inscius ardor,
 Quid flemus? Blakium mors fera, nulla premit.
 Siue cadit, cadit hac: sine hec stat, constat & ille:

Cum

Cum Blakio pietas, statque, caditque suo.
 Hac duce qui vixit fælix, cadit hac duce fælix,
 Quid refert fælix viuat, an ille obeat?
 Mome tace, decori ille sibi, vixitque, caditque
 Dedecori vixit, & cadit ille tibi.

Famulum tuum me fac.

SVmme pater, torques celsi qui sydera celi,
 Terrarumque premis pondera, & alta maris.
 Da mihi te facilern vota: atque salutifer audi,
 Quas humilius fundo corde tremente preces.
 Non ego diuitias, non otia mollia posco:
 Non ut sint vita tempora longa mee.
 Non etiam ut titulis nomen turgescat inane:
 Sed famulum facias me, precor, esse tuum.
 Sic mihi diuitieque, & honos continget abunde:
 Longaque erit vita quantulacumque dies:
 Sic nimium in titulos assurgent nomina veros:
 Si fuerō, famulus, dicar & esse tuus.
 Tu mihi diuitiae, tu spes, tu vera voluptas:
 Tu mihi certa salus, tu mihi vita venis.
 Tu mihi scepteris, deus, inuidiosa tyrannis
 Gloria: tu titulus: tu mihi celsus honos.
 O fortunatos nimium, nimiumque beatos,
 Alme pater, famulos, quos facis esse tuos!

Pia arma.

Crudum animo atque oculis, infamique ore cruorem
 Imbibere, & rabide viuere more feræ
 Quantum te, scelerate, tua & facta odero Mauors,

TAM

Tam te semper amet, quis truculentus amat.
 Sed tamen est cum vel ciuili sanguine dextram
 Non impune modo tingere, & arma licet.
 Atq[ue] hominē, haud hominem; ciuem, haud ciuē dare letho:
 Et consanguineas spargere cede manus.
 Ergo Deus quocunque; etiam in fera bella vocantem
 Te sequor: & duce te criminis liber ero.
 Hoc satis est. At qui efficies quoque cetera. & ut vis:
 Dum pius; impietas dum sciat esse Deum.

Fastus ex re quauis.

EN mihi displices: Placeo mi hoc nomine. fastus
 Forsan abest; fastus hinc venit ansa mei.
 Quas non inuenies ventosa superbia causas?
 Hinc quoque fastus adest si; quia fastus abest.

In Morbo.

NOx fera terrorem ingeminat: mortemque minatur
 Tu D E V S auxilium, lux mea, luce refers.
 At tibi, & in tenebras Erebi inconcussa potestas.
 O etiam hic vires assere magne tuas.
 Et facies: reddesque pīs patriaeque, tibique
 Saluum; siue solo; seu potiore polo.

In Eodem.

TVLNE draco scelerisque mei; scelerisque parentum
 Mole grauis, tristi, tristia bella cies?
 Atque Deum, in partes irabis; ultoresque dolores
 Et morbum; & Mortem, durus, utramque tonas?
In cassum

In cassum. Neque enim facies nostri ista parentis:

Qualem, pacato iam videt ore, Sion.

Hoc duce (pone minas, & nil nisi imania regni

Nomina, post regni sceptra subaltare)

Et scelere, & morbo inuito, & quocunque dolore,

Mortisque, tique; altus sydera in alta ferar.

De coniugio, cum B. I.

R *Vmpere liuor, & oblatra. Mibi corda, manusque
Sunt sociata polo: sint sociata solo.*

Non mirandum.

Q *Vnde Mare, quod vitreo Iordanis constitit alueo,*

Nil miror, domino paruit unda suo.

Et stantem, & refugum conuerso tramite Solem

Nil miror: domino paret & ille suo.

Miror mirari hac hominem, & vix credere: quodque

Non etiam domino pareat ille suo.

Taciturnitas.

P *Anca loquor, non que commendat gratia, non que*

Potius habent: nec sum, nec putor esse Cato.

Indignus.

P *Hæbus abest? nec Pallas adest, nec munere Mauors*

Insignis, lingue Suadae blandamæ?

Nil meritum nimio si me effert aura fauore

Pronior: haud decorat, illam ego dedecoro.

Calendæ Januarij.

Inscius, aut absens; Iani, promere, Calendis.
 Quod Dederim grati pignora nulla animi;
 Non fors: quanquam & fors. Etenim; si vera fatendæ est,
 Fors nostri indicium peccoris illa fuit.
 Simplicitas me nuda iunat; Mihi peccatum aperitum;
 Ille homines ludit fraudibus, arte dolis.

De eodem.

Quid mihi cū Iano? Mēnstrū ille, atq; odi ego mōstra:
 Ille bifrons. Simplex frons, animusque mihi.

De eodem.

Das: sed ut accipias, hoc non dare, vel dare si sit,
 Iane, idem dicas accipere, esse dare.
 Idem largus, auarus: & idem diues, inopsque
 Sic. Nam qui sic dat, plus capit, optat, habet.

De eodem.

Ocni, sinciput, occiput est: qui claudis, & annulo
 Vna aperis: bellus ianitor, atque Deus:
 Iane, libet si sic ludendo nomina rerum
 Vertere; & arbitrio verba rotare tuo:
 O cito Tarpeias, procul hinc fuge cautus ad arces,
 Et dato; vel Romæ vendito verbataue.
 Aut aliquis frontem iratus tibi frangit utrunque
 Sanatam, exemplis dicet, & esse suis.

Ad

Ad Io. Metellanum Cancellarium.

Non ego me, & si quia est mea vis, industria, si quia
Corporis esse usus ingenij ve potest;
Dem tibi? dem per te patria, patriaeque parenti?
Cui patria, & patria se dedit ipse parens.
Nusquam se posuire loco positum ille faretur:
Et posuisse queam me posuire loco?
Expertus illa, fidesque tua, & prudentia que sit:
Expertus ingenij flumina quanta tui.
At geniuse; fideiuse; at nostra industria, si quia est;
Corporis aut usus, si quis, & ingenij;
Seu tibi; sine etiam patria; patriaeque parenti:
Velle mecum; specimen me dare posse tuum est.

Votum.

CVi sciura; & consilij vis publica; cui se
Dat regis; regni; Religionis onus:
Tanto oneri agnoscant unum te hac secula; & unum
Postera mirentur secula fuisse parem.

De eodem & flaminia coniuge.

Prima viri, & propria est si laus; placuisse marita:
Primaque si uxoris laus, placuisse viro:
Te nusquam melior, nec cum meliore, maritus
Coniuge init casti fædera sancta thori.
Fallor erga hic seres concors amor ibit in annos.
Post annos? & patrios reges honore rogos?
Vi thoro (an & thalamo?) laudem affectus eandem
Nata, Nuria: patris hic annulus; illa socrus.

Ad nouam nuptiam.

Virgo, ruda quod te, peccatorum nullus expensā Hymenē tuū,
 Dulcia nunc primum missis in arca Kepus;
 Quid trepidas? certam non huc spondensia mortem
 Prælia. Degenerem pone Isabella metum.
 Quin etiam in dubio non est victoria. Nec se;
 Sed sua colla tuo subiicit ille inge.

Iohanna Leo, Anguisæ comitissa.

CElſi oris decus, & radiantem frontis honorem,
 Et bene quas possant sceptra decere manū;
 Dulcia celestes imitantia lumina flammas
 (Lumina vel Phæbo, vel Ioue digna coli.)
 Et quas præterea formoso in corpore dotes
 Pigmalion docta duceret in tabulā;
 Dum mediam incedias spipata Iohanna per orbem;
 Et trahis ad vultus lumina cuncta tuos;
 Viderat Hesperij vœctus Getulus ab oris:
 Atque aliquam è calo est ratus esse deam.
 Vi genus, & nomen didicit; suspiras: & ergo
 Tam dulces, inquit, terra alii ista senas.
 Africa dum tales ferat olim nostra leones:
 Quot volet, & Tigres, & fera monstra ferat.

Ad Eandem.

TE genus ingenium, fortuna, & forma, Hymenē;
 Et gemina ingenium digna patrum soboles;
 Te faciens multorum, & spes, & vota beatam:
 Obsequium,

62

*Obsequium, sermo, scriptaque, penè deam.
Verè eris : hac & te, si rectè agnoscis, & illum,
Qui dat, quique auferit munera tanta, Deum.*

Ad Eandem.

*In genio Pallas, facie Venus aurea, Juno
Majestate pari, frontis honore pari :
Quisquis is est, cur tot submissis numina, Martem,
Phæbum ; illique Iouem vix facis esse pares.
Hinc ergo inuidiae causa est vel maxima, nulli
Quod sortem inuidet scilicet ille parem.*

Ad Alexandrum Lyndesium illius maritum.

*Quod te divinitijs amplissima regis amici
Dextra auget, cunctis accumulatque bonis !
Quod tua blandus amor, tam dexter vota secundas :
Quod beat optatis aurea Iuno thoris :
Tantorum tuleris, quod spem, quod vota procorum ;
Spe forsitan, votis, & potiora tuis :
Sine est virtutis, virtus adolescat, ut anni,
Dum magnum priscis nomen adaequet auis :
Sine est fortuna, hunc seruet fortuna tenorem :
Atque in te mores exuat illa suos.
Hoc tibi vix rebus temerè indita nomina spondent :
Spemque souent, fallax an rear omen habent ?*

**Ad Io. Metellani illud extemporaneum
inter ludendum.**

*Fortuna patientia tibi ludibria, namque
Haud cniquam ex animo cuncta venire solent.*

Item ex tempore.

T' quoque, quem nunc blanda fouet, mutabilis an sit
Ne dubita : & torum pone supercilium.

Ad Georgium Duglasium, traducto Boe-
thio de consolatione.

CArmina siue canis, sunt carmina Apolline digna :
Siue liber numeris soluere metra suis :
Mellea verba fluunt, quae nec Cyllenius ipse
Corrigere, aut possit carpere liquor edax ;
Hec duo tam dextre cum iungas numina in unum :
Et solus præstes quicquid utrumque potest.
Non te ego contulerim iudex satis equus utriusque,
Vi mihi sis Phæbus ; sis mihi Mercurius ?
Non te ego prætulerim iudex satis equus utriusque,
Maiores ut Phæbo Mercurioque mihi ?

Ad eundem : & Margaretam sororem.

Ingenium vobis vultu natura benizno
Contulit ; & formâ vincere posse deos.
Et lepor, & roseis sedem posuere labellis,
Cum blandis blande Pierys charites.
Fælix ô tali nimium germane sorore !
Et fælix tali tu quoque fratre soror !
Si dignis vos iungas hymen, Junone secunda :
Fæcundet vestros, & Cytherea thorus :
Tali ego coniugio genitos, aut gignier orbi
Posse iterum Musas, crediderim ; & charitas.

Ad

Ad Franciscum Walsingamum.

MY^Vsarum cultor, vere pietatis amator :
Præsidium, portus, dulce patrocinium.
Quid tibi te, & tanta dignum pietate precemur ?
Quæ fuerint meritis consona vota tuis ?
Nämque & opes, & quos vulgus miratur honores,
Et semper magnis otia spreta viris ;
Quamvis larga manu blanda fortuna ministret :
Sunt animo tamen hec inferiora tuo.
Hec alij sitiant stulti, atque habeantur ab istis,
Non habeant, hec tu non habearis habens.
Pierijsque colas cibâ potiore camenæ :
Pierijs & sis tu quoque cura deis.
Queque manet, maneat ; seros & persistet in annos
Grata tibi pietas ; & pietatis amor.
Sis illi profuge, cunctis licet exulet oris,
Præsidium, portus, dulce patrocinium.
Sit tibi, qui terras qui celum numine firmat ;
Qui regit immensi flumina vasta maris ;
Quanta hominum est maior diuina potentia ; maius
Præsidium, portus, dulce patrocinium.

Ad Eundem.

CVM tibi relligio curæ, sacra que camenæ ;
Nil Musis, nil sit relligione prius :
Quis te non patrio colat, atque obseruet amore,
Cui grata Musa, gratâque relligio ?
Certe ego ni patrio que colam, & te amplectar amore,
Dum tibi erunt Musa charâque relligio

Tunc

Tunc me nec dignum fatigar sacrificare camenis;
 Nec qui sincera religione fruar.
 Sic mihi fas semper sacras coluisse Camenarum:
 Sic liceat vera religione frui.
 Sauaque mors potius properatos finiat annos:
 Quam non sincera religione fruar!

Ad Annam Reginam Scotorum.

NAta, soror, coniunx, regis: mox maxima regum
 Magnorum; regni mater & alma tuis.
 Tot titulis ingens; mordacique area lata
 Inuidie; haud ullis inuidiosa tamen:
 Hac mihi materies olim fame ampla; sacrabit
 Te calo aqueuam, syderibusque poli.

Ad Largum, Andrææ Hunteri
 nomine, Lusus.

Nob mihi cum Largo lis est; angustiam at ipsam
 Quem potius dicas: quippe tenax adeo est.

Ad obtrectatorem.

Quid Nasute, nimis carpis mea carmina? non si
 Esse potes Naso, tu; potes esse Maro.

Ad quindecim-viros.

Tertia iam canis instat fernoribus aetas;
 Iam posuit canas tertia bruma nubes:
 Ex quo lata licet pro me est sententia: litis

Hydra,

*Hydra, renata velut funere, viuit adhuc.
Virtute herculeâ, Styge natum tollite monstrum:
Et tandem inuisa tadia lenta morez:
Stat fixum hoc; utcunque reuixerit, haud sine vestrâ
Viuer e labe potest: haud sine laude mori.*

Ad N. Cognomento Regem: Lusus.

DEmiror, quod rex dicis minus aqua, facisque:
Dicere nam reges, & facere aqua decet.
Nil miror, quod rex dicis minus aqua facisque:
Nomine Rex tantum es, munere Causidicus.

Ad Iacobum Regem.

TE fors; te Phæbus; Pallasq; agnoscit alumnnum,
Certatim donis accumulântque suis.
Quo me nec Phæbo dignatum aut Pallade? quemq;
Sors rotat; & seuâ versat iniquam anu.
At simul annueris; nec Pallas iniqua, & Apollo
Dexter erit; positis forfisq; sat aqua minus.
Tum neque me Phæbo; nec me inseruisse pigebit
Palladi; & officio percoluisse pari.
At fors tota licet promptis ruat obuia gazis,
Pellax: haud famulum fecerit illa suum.

Ad N.

Slue tibi assiduis laxata negotia curis
Dant requiem; & curis otia grata pijs:
Sine Dei antisles folio intonat acer ab alto:
Et duce cum Stygio; cum Styge bella gerit:
Abditaque ingratis pandit mysteria seclis:

*Ait
• Tacitum.*

Et citas aptatos ad sua verba locos :
 Te * tacitum volucentem, & scrutantem, atque notantem,
 Signantem, & dígito singula dicta tuo
Vidimus. ut vero vota & concepit : & illi
 Iam populus socias iunxit in astra preces :
 Continuo huc raptum obſtupui, manib⁹ ſque, oculisq⁹
 Tensis, tensa, animi pignore, voce tui.
Hacne latere potest pietas hominesve Deumve?
Hacne in hono rato mersa latere loco?
Non latet. Ergo & nunc merito te tollit honore
Numen, & euectum tollet in alta caput.
Tantum quā cœpisti ire ingens, perge. Deusq⁹
Ne dubita : atque homines præmia digna dabunt.

Virtus à Deo.

HVMIA bellatrix gens, & Mauortia verè
 Pectoraz vis vestri praefidiūmque ſoli:
Vos, neque tentato dubij certamine Martis,
Terga dare, & turpi linquere signa fugā:
Indecores vobisque atanisque ! huc pristina virtus!
Huc priscum decus! huc gloria celsa cadit!
Hoc incuria? & hoc posuit temerarius error?
Et nimium nobis fidimus! uilla viris
Virtus ſcilicet eſt, celo ni missa supremo
Aduenit! ô verte huc utraque turma animum.
Ni facitis, ruſt iſta ſuperbia; vindice celo
Dans luctum, & labem forſan utrique parem.

Deus paruis adeſt.

NOx erat, & placide componens membra quieti
Præbueram ſolito feſſa labore ihorō;

Cum leuis, atque leui primum certamine adorius
 Dente cano caput sollicitare dolor.
 Negligo: & inuito certo dare lumina somno:
 At pernix oculos fugerat ille meus.
 Et pudet exiguo tam saui ex hoste doloris;
 Et modo crescentes spernere pugno minas.
 Hoc magis ex ardescere spretus; & acrius instat
 Se maior; vires ingemiatque suas.
 Iamque ferus, iamque immanis, cruciatqz, coquitqz,
 Et rotat, & toto versat, agitque thoro,
 Indignantem: iamque in ferrum atque armamentem:
 Si ferrum auxilium ferre, vel arma queant.
 Eruere ima iuuat laceratis ossa medullis,
 Sive manu medicum; forcipe sive fabrum.
 Sed longe medice que manus; longe que tenaci
 Forcipe qui posset eruere illa faber.
 Ringor, & hoc illuc partes conuertor in omnes,
 Atque solum, atque agili per uolo mente salum.
 Sed neque terra, salumne; nec humidus aer, & orbis
 Igneus; optatam nec tulit ather opem.
 Quid faciam? an magni solium sublime tonantis
 Sollicitem, & parua numina magna prece?
 At iubet. Ergo vix primis sonuere labellis
 Murmura, & exili per strepere sono:
 Ille fugit: tenuisque euauit acer in auras
 Ilicet; & cunctus deserit ossa dolor;
 Miranti; palmisque ad sidera celsa ferenti.
 Sic agis? & paruis, maxime, rebus ades?
 Te sine non veniant mihi parua; haud maxima: sed nec
 Te sine, quod Tellus, quod tenet orbis, amem.

Georgius Humius Wedderburnius atauus,
qui ad Millertonem celebrem illam
pugnam pugnauit.

FVLminei decus inuictum generose gradiu*s*
O heros priscis equipar ande Deis !
Martia quo nullo plus se iactauit alumno
Mercia, maiori nec canit ore ducem :
Seu rapis hastatas tecum in certamina turmas,
Et confers signis signa, virosque viris :
Siue minax procul ense micas metuendus, & hastas.
Atque leui tentas pralia prima manu.
Ausa fuit Valla, poterit componere Marti
Fama, volet meritis si dare iusta tuis.

Dauid, eius filius : qui ad Kellam.

DVM te, fas contra, & puri pia iura duelli
Confectum, & doleo, & vindico, magne pater:
Kella pium, nec degenerem me vidit: & author
Quisquis erat, meritâ gaudia morte luit.
Vmbria non, non Tina tuo se funere iactat:
Expetij, & penas hostica terra dedit.
Obstiterit viui tua gloria : mors tua causam
Præbuerit, fama materiemque mea.

Idein: cum ad Fluidonem; profligatis qui contra
steterant, ad regem properat; vbi vnâ cum
filio natu maximo interfectus est.

HVC, huc; ô soci verticia vertite signa:
Hac decus, & virtus; hac patria alta vocat.

Pcr

Per vos! per dextras, & nuper fortia facta,
 Per, si qua est, sanctam regibus usque fidem:
 Rumpite & hanc aciem, mediasq; incurrite turmas.
 Quo fugis? hic arma, hic hostica signa vide:
 Linquere me potuisse ruentem in pralia regem,
 O genitor! nulla hoc nunc et umbra tibi:
 Debueras supereesse tamen mihi nate. mori fast
 Vnâ. haud inuidetiam hoc iam tibi; vix doleam.

Dauid, Auus.

Externi iuga seruitij dum Darsius urget,
 Exterus, idq; sedens plebsq; patresq; tremunt.
 Amissum decus imperij, viles cere gentem:
 Virtutem, priscos & cecidisse animos:
 Agmine turgentemq; irasq; minasq; vomentem:
 Ingressus paruâ pralia magna manu:
 Et verti, & fudi, & vici: cædemq; piani
 Cede illâ, & manes, Humie magne, tuos.
 Patria quid debes, mibi quid domus Humia, vestri
 Arbitrij est; non est dicere velle meum.

Georgius Humius patruus in prælio ad
 Musselburgum cæsus, in Angufij
 auunculi acie.

Dignum utriusq; at auis dum me tibi auuncule testor:
 Auspicijq; in eo pralia dura tuis;
 Occubui prima spes ingens flore iuente,
 Haud minor excelsis forte futurus auis:
 Vita brevis vetuit; mors præstisit. equior illa:
 Quid refert paucos si venit ante dies?

*Parce parens lachrymis : & patrem, & cerne maritum :
Non pariu indignum, non paris indecorem.*

Dauid Hymius, Pater.

T' quoque post cunctos genitor charissime ; sed nec
Post vlos merito commemorande mihi :
O decus, o seri rarissima gloria sacli ;
Quem pietas, priscus candor, & alma fides,
Nudaque simplicitas, & celo Astraea relicto
Dignata exoso sunt coluisse solo.
Discite, & in seros nati transferte nepotes,
Sic sapere, exemplo & viuere velle meo.

Idem.

QUam bello mihi prompta manus Swintonia dicat :
Dum versos Gallos vidit, & illa equitem
Scotorum : exulsare, instare in terga caseruas
Hostiles ; sed nec iam fuga ruta foret.
Atque aliquis yes excisas, tot millia morti
Tradita ; se elapsum, vix quoque narrat, equo.
Ne foret : adsum acer, meque, bastatasque meorum
Obijcio turmas ; crisiisque nec ;
Atque fugae turpi cunctos. Si prisca daretur
Ciuica ; quotta mihi digna corona venit ?
Sic alias non degenerem me Tueda, videt quo
Anglia : sic dextrâ hac me meruisse mori.
Sat, patria : obtuleram vitam tibi. parcere Mauors
Maluit, & patria mitior alma quies.

LVSVVVM

L V S V V M P O E T I C O R V M
pars tertia. Psalmi : & alia.

Ad Lectorem.

Am tertio Lector te compello. Nec piget : est enim otium : si tu is es, quem compello. Si non es; quid hic agis; miserabi quo dignus es; in negotiorum ergastulum : illic te torque , excrucia. Nec veniam peto interpellationi, immo præmium: si quidé habet delectationem varietas . Non morabor tamen multis: vnum moneo , relinque nuces, & nugas. Accingere aliquando, & seria cogita. Nihil hic non seruum. Nullum iam ludicum, nullas ambages concipe. Nudus sane, nudum pectus tibi præbeo. Hic vide me licet, nulla cum persona: aspice si voles, & inspice. Quo enim larvam pietatis? nisi contemni quis cupiat. Nunquam minori illa vsui. an non ideo (ô beatum hoc sæculum !) pauciores hypocritæ? Nemo illam nunc, qui sapit, simulat. Dissimula, quatenus fas, qui prudens haberi vis : qui tibi, qui tui similibus prodesse. Hoc certum ad honorem compendium, pius si sis, ne te esse quis sciatur. Sic se qui inscriperit, proscripterit, (mihi crede) honoratorum albo, & prudentum. Ergo talem cum me vides, intimum vides, nè dubita: alioqui nec vidisses. Evidem animi sensa tibi promo : nec tamen fortassis exprimo. Tu intellige, quæ legis. & plus intellige, quam legis ; quam legere potes : quam ego;

ego; quam quiuis, exprimere. Si recipis, fruere, & nos
ama. Ni recipis, ride, irride. hunc operæ fructum præ-
fatus sum meæ. Nec nescio pietatis præmiū, nec recu-
so: Immo, quod vehementius rideas, amplector. An
potui tibi, lector, magis splenem mouere? Ecquid mihi
debes pro hoc risu? Quin supercilium tamen pone.
Nec nimis tibi arrogâ. Non quam putas, fortassis, he-
betes nos genuit natura. communis illa mater est.

Nec sic auersus equos nostro sol iungit ab orbe:
Communis & ille pater. Et hæc quæ scis, scimus etiam
nos; & te scimus, & sciendum alijs dare possumus:
Etiam arcana illa imperij tui. Denique nullâ te parte
inferiores sumus: nullâ impientissimo quovis. Hoc
interest, quod ea facis, quæ nolumus. Et ideo nolu-
mus, quia nolumus: non vt vulpes, illa, tua botros.
Etiam ista quæ hic vides, volumus exprimere. & certe
exprimere, cum te respicio: cum me; iam corrigo, &
dico, imprimere. Is mihi vere finis: vt hæc animo im-
primam; meo imprimis, vtinam, lector, & tuo. Sperare
vix ausim: vetat conscientia tenuitas, vetat vitæ tenor infru-
giferæ. verum hoc ago, & seriò. Nec muto tamen ti-
tulum. quid opus est? Licet ludenti seria dicere, licet
iuuare. quin vt iuues, ludere saepe interfuit, aut saltem
lusum præ te ferre. Et quid nos aliud metro quæri-
mus? quid ad pedum leges verba cogimus? Seu expe-
rimur ingenium, seu acuimus, hactenus certe luden-
tes. Nec obstat materia. cur enim non illa vel luden-
tibus obuersetur: vtinam & dormientibus nobis: nec
alia vsquam, cogitationem impleat. Sic mecum de-
sipe: & V A L E.

P A R A P H R A S I S I N
Psalmum primum.

Felix ille animum cui non per deuinia flexit
Tramite transuerso imprimitas; aut lubricus error.
Quique via metuens scelerata insistere, prudens
Abstinuit gressus: tuto aut vestigia torsit
Opportunus; adhuc turbæ arridere prophane
Nescius, & superi nondum contemptor olympi.
Interea magni non segnis iussa capessit
Sancta Dei, & toto complexus pectore legem,
Fæderaque; & studio, vigil, oblectatus inhabet.
Qualis ad irriguas Iordanis fluminis undas
Consita, se tenues arbos attollit in auras
Ardua, demersisque aliè radicibus hæret.
Quam neque tempestas campo deiecit aperto:
Nec rapidis candens usit feruoribus æstas:
Nec gelidus Boreas frondis decus sit honorem:
Sed virides late aetherei secura tumultus
Otentat formosa comas; fructusque superbâ
Luxurie, ingentes curuauit pondere ramos.
Quippe Deus cui conatus, cui vota secundat.
At non illa quidem stimulis cui pectus amaris
Tandem irrisa Dei, contemptaque numina pungunt;
Sic heret scelerata cohors: sic leta virescit;
Aut fructu, aut folijs, aut lati robore truncit.
Sed veluti celo ventus cum nactus aperto
Pulucream impellit nubem, celerique rotatu
Torquet agens circum; & nunc huc; nunc disjicit illuc

Ludens nec stabili patitur confidere terre.

*Ergo nec in numerum veniet cætusque piorum:
Sed misera, aeterna suspirans munera vita,
Quæ tibi, sancta cohors, pater ipse adiudicat; actos
Per scelus infandis pensabit luctibus annos.*

*Namque Deus, solio qui despicit acer ab alto,
Iustorum agnoscitque vias; & tetra malorum
Disperdet scelera, exosus, flammâque sequetur
Vindice; nec meritas dubitabit sumere paenias.*

Idem, aliter.

*Felix qui cæcas curuis ambagibus artes,
Et fraudum anfractus; blande & pellacia sotum
Consilia indignans simul & miratus inani
Turgida successus specie; non tramite fecit
Illo iter: aut timide posuit vestigia plantæ.
Non ille a siduo cumulauit crimen crimen
Instans; obnoxius sceleri: fastigia donec
In summa evanit sensim, positioque pudore
Impius aeterno fecit conutia celo.
Sed Iehouæ ingenti legem meditatus amore
Iussa volens facit; & dulci voluensque, reuoluensque,
Insomnes curâ noctes lucisque, fatigat.*

*Qualis agro fontes arbos; & consita propter
Flumina, se tollit celo, Boreæ aspera contra
Prelia, terrificosque Eurique Austrique tumultus
Stat fixa, immotisque bibit radicibus amnem:
Hinc intactus honos frondi, satisque per astum
Indignantem uber, letique vligine rami:
Talem illum cælique, solique insignit honore
Spes & vota ultrâ dexter Deus: aethere ab alto*

Successum

Successum aspirans facilem; & consulta secundat.

At qui iussa Dei spreuit, legisque perosus.

Excusit inga, laxatis bacchatus habens;
*Perfas, pérque nefas: haud fructu, haud fronde, nec annis
 Æmula in immenso protendit brachia truncō.*

Sed veluti Zephyro palee turbantur inanes;
*Aut cui flamma cinis pondus populata, per astum
 Voluitur. ille volans tenuis vanescit in auras.*

Ergo ubi stellifero veniens sublimis ab axe,
Lance pari populis pensabit crimina, iustus,
Infensus sceleri index: non lumina cœlo.
Tollere, non vulium andebit spectare verendum
Conscia; nec iusta socia agmina iungere turba
Leto deuota impietas, vitæque perennis
Et quacunque pijs indulget munera numen,
Exors. Quippe Deus iustorum, lumine amico
Ipse parens spectans probat. Idem vindice dextrâ
Artes eludit prauorum; & callida frustra
Consilia; authorésque ipso in molimine perdet.

Psal. 88.

TE voco, magne pater, vise spes sola, tenebra.
Sive ruunt; roseus seu fugat astra dies:
Sis facilis: timidique preces demitte per aurem
Dum licet; & clemens in mea vota veni.
Iam cumulata malis languet: iam mole fatiscit
Obruta mens: iam mors in sua busta trahit.
Vt si quem scrobibus sua sors commisit; & ille
Luce procul sub humo conditus ora latet:
Aut fœda illuvis tetra porragine lepre
Infectum; in solas expulit urbe domos

Sic iaceo vilisque, & fastiditus, ineptum
 Pondus, & ad vite munia truncus iners.
 Qualia sub tumulus squalent liuentia cacia
 Corpora, in aeternos non reditura dies :
 Qua tua cum victrix superis manus abstulit oris,
 Immemor in Stygiâ deseris illa domo :
 Talem me in barathrum, cacâque horrentia nocte
 Deturbas validâ claustra profunda manu.
 Ira immensa tua moles incubit ; & una
 Letiferas pleno flumine voluit aquas.
 At mihi sunt longe fidi solamen amici ;
 Qui foueant mæstis anxia corda malis.
 Cetera, fortuna turbaz, auersata iacentem,
 Non venit in curas, officiosa, pias.
 Sic ego desertus iaceo, ceu compede vincetus ;
 Vi pateat tute iam via nulla fuge.
 Interea lassat merentia lumina luctus ;
 Lumina ad Esterrei sydera versa poli.
 Dumque manu, & frustra supplex te voce fatigo ;
 Vox languet, fesse deficiuntque manus.
 Et tu subsidy spem differs lentus ? opemne,
 Iam seram, pulso mortis in antra feres ?
 An cineres inter, siccisque arentia bustia
 Offsa, iuuat vires exeruisse tuas ?
 Scilicet, illa tuam in laudem rediuina resurgent :
 Et Ichoue magnum nomen in astrâferent :
 Aut ipsos subter tumulos muta ora resolvent :
 Infractâmq[ue] canent cum bonitate fidem.
 An cœcæ agnoscunt ingentia facta tenebra ?
 Et celebrent laudes lurida regnatus ?
 Quâque mare, & terras regis, & caelestia templo
 Lege, in lethais iusta canetur aquis ?

At qui ego praeveniens aurora lumina votis,
 Non cesso numen sollicitare tuum.
 Quid, Ichoua, auertis vultus? quid durus egentem
 Rejicis? & surda supplicis aure preces?
 Pauper, inops, misere quassior iactans; & ipsa
 En vita exangues vix trahit agramoros:
 Hinc atque hinc terror tuus ingruit, & granis horror
 Exagitat curis anxia corda feris.
 Acer; agens luctus seu furor ingruit astu;
 Et properat vite scindere fila mee:
 Mersurisque caput veluti torrentibus undis
 Obsider; & vastis undique cingit aquis
 Longe abigis dulces solatia grata sodales;
 Et noti vultus didicere meos.
 Vcl oculuere suos.alia interpretatione.

Psal. 104.

E la anima ingentem Ichouam cane. Sydera supra
 Aurea: supra apices densos; atque ardua rerum
 Te qualis! te quantus agis Deus! o decus alnum!
 O Maiestatem indutum! Tu lucis amictus
 Lumen inaccesso. Tu cœli aulaa superne
 Picta; decorum altum, & rusticas spirantia flammas
 Insinuas: caruasque cauum testudine in arcum.
 Tum subris liquidis signat cenacula lymphis
 Aera per vacuum: celeres ubi nubila cursu
 Ceu currus, frangatq; agitatq; Eurique sonantis
 Alis vettus ouat. volat ille facessere promptus
 Imperium; totumque ruens quatit imbris orbem.
 Non rapida flamma, non mistus fulgure turbo,
 Non grando, incanej, niues, nimbi que sonori

Cassa ministerijs. Certant maria, ether, & ignes
 Obsequium properare suum. Stat mole sua vis
 Immensuſe telluris, & inconcusa per eum.
 Fundamenta premit. Vastato quam gurgite quondam
 Incubuit super unda, premens, colligunt tenebat:
 Cum fata imperijs vox maiestate tremenda
 Intonat: & pentum grauis increpat. Ilicet ille
 Accelerare fugam: pérque alta cacumina montium
 Pérque cauas valles: iusso & se condere clauſtro.
 Nunc stupet oppositis metis, franumque tremiscit
 Conſcius: & fremitu cies indignantia longe
 Equora: terrarumque minax fruſtra imminet orbi.

Interea cæcis laxans è fontibus amnes
 Vallibus immittis. Illi in declinis lapsi
 Gramineos inter montes, & amena vireta
 Voluunt agmen aquæ dulcis. quo ſecla animantium
 Edocilisque onager ſylvas, domaq; fugaces,
 Ponit & ipſe ſitim Leo. Iuxta personat ingens
 Per ramos turba alitum: raucisque fluentis
 Responsant ſtreperæ, & certantia ſaxa laceſſunt.

Nec minus & furuis glomeratos nubibus imbræ
 In riguos paſim colles, ſaturatique rura
 Deſuper infundis: grauidâ tum protinus alio
 Semina turgescunt aruis: fætiſque ſub auras
 Herbarumque ferunt, ſegetumque. Hinc pabula leta
 Armentis, gregibusque: hinc facundifima messis
 Vſibus humanis. Spumat vindemia mustum
 Plena, domans curas. Pinguique nitescit oliuā
 Vultus. Ac alma famem fugat: & multo agral labore
 Corda foneſ ſegeſ, atque animos viresq; refulcit.
 Quæq; per intactos saltus nec iuſſa ſub auras
 Frondosofurgit Libano, Cedrusque, Cupressusque

Et domitura abies pontum : nunc plurima ramis
 Tecta auis, ingentes posuitque Ciconia nidos.
 Hinc gibbosa altam tollentes culmina montes;
 Frondosum supra Libanum, Cedrosque comantes;
 Quantum illae Corylos superant, lentaq; genistas;
 Rupicapris habitata rigas : pr. eruptaque Echino
 Saxa cauas latebras, tutis horrentia dumis.

Luna vices rerum variataque tempora iussit
 Fertq; referitq; tuo : notumq; iter auricomus Sol
 Decurrit, tritumque sua in vestigia voluit.
 Atque adeo ut furuam terris nox intulit umbras.
 Humida, prorepit latebris sera; & acer in ira
 Insurgens prade infrendet Leo; murmur aqua oce.
 Dat rauco supplex, caelo poscentia victimum:
 Ast ubi Sol retulitq; diem, radijsq; reluxit,
 Conduntur sylvis : lustroque immania membra
 Componant: redit in campos, operamque resumit;
 Turba hominum. Invat hesternos instare labores,
 Moliriique nouas curas: dum rursus olympum
 Voluat, & insitos adducat vespera somnos.

Sed quis tanta, & tot manuum hec opera alta spatur?
 Ex equare queat fando? Tu cuncta prafundo
 Prudens consilio libras. Tibi foeta bonis tot
 Stat tellus. Ipsum hoc ingens, quod cernimus equor.
 Porrigere in latos liquentia brachia campos,
 pinnigerum ostentat pecus. hic repentina densos.
 Trudunt se parua in cuneos : hic vasta per undas
 Tolluntur, pauidisque admant animantianautis;
 Nautis veliferas ausis armare carinas
 Et versare undas remis, & currere vento.
 Hic manibus fabricata tuis Balaena ferarum
 Et quot marmoreo visantur monstra profundo

Informi

*Informi exultat, lusu, regina, videre est
Findere, spumantique iterum se volvare sulco
Nerea; lambentem famulis vestigia lymphis.*

*Iamque solum, quodcumque souet, latèque liquenti
Æther, & vnda sinu, diffusig, ambitus orbis;
Suspicit: atque polo pastum expectantia figit
Lumina; maturum poscens. Tu scilicet unus
Cum das, colligere illa. Tibi ut manus ampla benigne
Panditur, implenturque bono, & saturata quiescunt.
Si vulnus paulo auertis, turbata fatiscant.
Si reuocas animam, expirant, priscosque redacta
In cineres abeunt. Iterum per membra, per artus
Miscer vobis insinuans, die spiritus aura:
Quam multa rediuisa propagine, semina rerum
Facundas: senij squalorem abstergis: & orbi
Restituis viridesque annos, letamque iuuentam.*

*Ergo Deum sua facta cantant, laudemq, per auum
Quam vultu accipiat letus, dignetque sereno,
Dent generi memorem, magnaq, hand inscia dextra.
Ni faciant: tremis aspectu conterrita tellus
Vindice, diffugiant mones, nubemque voluant
Fumiferam caelo pauidi; & inga pinea nutant.*

*Illum ego, dum vitam indulget, dum spiritus artus
Almus agit, dum spirat adhuc: quisunque locus me;
Que me cunque trahit spes, aut fortuna: sub astra
Vsque feram, nonenque ingens; landemque, decusque,
Iustitiam, canamque fidem, largumque, bonumque
Mirabor, primusque canam. rapit acer olympos
Ardor: & audaci sifit super aethera planta.
Iam contempnere opes libet, & fastigia rerum:
Subque pedes dare. Iam solum te pectus anhelum
Spirat, agens dulces curas: tibi gesit: & uni*

Exultans;

*Exultans, fones in trepidis cor gaudia fibrū.
 At scelerum turbas, invisa, exosāque cælo
 Nomina, quā latis exultant impia regnis;
 Mecum aude exitio, direq̄, ascripta ruina
 Credere, nec lectura suis vestigia terris,
 Quisquis es. Immensumq; Deum cole, magnus: & illi
 Immensa grato mecum fer pectore laudes.*

Psalim. 144.

Tu mihi rex hominum rupes, tu brachia, & artus,
 Tu digitos ad bellum aptas, in prælia firmas
 Pectora: te impello duce turbata agmina, turmas
 Fundo, sterno acies, molesq; & vasta virorum
 Robora, vīctor ago, & valido ceu turbine verso.

Tu queisunque fruor rerum fons: tu mihi certum
 Praesidium, celsis arx alta, atque ardua pinnis:
 Mæniaq; & muris surgentia propugnacla.
 Tu cæc. is hominum fraudes, & aperta pericla
 Discutis: ereptumq; è seuis faucibus, hostes
 Securum trepidare vetas: mediosq; tumultus
 Inter, & arma, irasq; atras, & tela furentias,
 Me tegis obiecti tantum munimine scuti.
 Quod late in populos dominor, gentesq; volentes
 Omne tuum est: tu sceptro auctum, & diadema fulcis:
 Das maiestatem imperior; & decus addis Honori.

At quid homo est? aut quid mortali semine cretus
 Esse potest, ut tanto illum digneris honore?
 Qui terrarum orbem, & cæli flammantia regna
 Imperio fulcis: qui rerum, rector, habenas
 Moliris: longe q; Deos longe omnia supra
 Numina, quæ infant mundi stupor altus adoras.

*Ad tam vile tamen tanti fastigia sceptri
Demissus munus clemens, vultusq; benigno
Intuitu dignare suis, curaque souendum
Suscipit: obtentisq; enutris molliter alio;
Et fumo leuorem: & mota flatibus aurâ.*

*Nâmque velut celeri cum tranat inane volatu
Prepetis umbra, abiit subito; atque euanida imago
Elusit mentem somno: ac vix visa repente
Prateriit: sic vita hominum breue tempus: & instar
Momenti fugitiua, abit irrevocabilis hora.*

*Ergo age, syderei inclinans fastigia cæli
Discende, & tumidos vanâ ambitione, potentum
Tange manu tantum montes, & protinus auras
In tenues abeant. Iaculis armare trisulcis
Pollentem dextram: & disperde immania pañim
Agmina: peruersosq; homines, crudosq; tyrannos.
Méque tuum Deus alme, manu, è torrentibus undis
Eripe porrecta famulum: queis lingua veneno
Armata, & versare dolos, exercita dextra.
Sic tibi se cythera, & bis quinis consona neruis
Barbitos implebit laudum: regumque canet te
Auxilium: seu qui vitam è faucibus hosti
Dauidis eripiias: deplorataque salute
Iam trepidum, stricto in columnem subducis ab ense.*

*Ergo tuum, Deus alme, manu, è torrentibus undis
Eripe porrecta famulum: queis lingua veneno
Armata, & versare dolos exercita dextra.*

*Ac veluti in sylvis procera virentibus arbos
Latâ solo, caloque, intonsa frondis honore
Luxuriat, fusa in ramos; & sydera pulsat:
Natorum soboles sic, & generosa propago
Natarum, saturâ ambrosiae, dulcig; rigata*

*Nectare secundos animos; caput ardua tollat
Sydereum in patriam, & cælorum lucida regna:
Quamvis heret adhuc teneris radicibus imo
Fixa solo: Iunguntq[ue] aptata ut marmora muros
In viui assurgant, viuentia mœnia templi.*

*Hæc quoque cum nobis mortalia corpora prudens
Indueris; serua clemens. His cuncta benignus
Suffice. Non alimenta penu: nec inania messes
Horrea destituant: Gregibus fætura colonos
Sufficiat: Late campos, & pascha inundent.
Robusti inga ferre bones, pinguesq[ue] iuuenci.*

*Non illis mollem somnum in praesepibus altis
Prædatrix turba abrumpat: non manibus hostes
Insultent; portisve minaces: aut fera bellis
Classica, in arma viros charâ à consorte reuellant.
Non hinc fæmineo planetu, & mugitibus aedes,
Atriâque plate, eq[ue] ululent; reboantiâque arua.*

*Fælices quibus ipse pater bona talia clemens
Indulxit, tenero populos amplexus amore.
Fælices, quibus ille Deum se præbet; & illi
Sancta louæ castis venerantur numina votis.*

L 2

AD

AD ANDRÆAM MEL-
VINVM; Authoris in Aselca-
num *Prefatio.*

HN tuum illum puerulum; (patriæ alterū decus Meluine) ad aliā se recipientem. At non adalium se recipientem. Nec tu illud queri potes; nec illa hoc indignari. Te patrem fatetur; illam dominam asciscit. Quod si & testem te; haud equidem iniuriā, nec puerili leuitate; sed ut vel dominæ sic se probet; & causam difficultem. Cui alioqui quotusquisque crediderit; verum, & tam moderatum tamen amorem; cōtinuum, at interruptum; depositum, at resuscitatum; cedentem, at constantem; immotum, at patriæ authoritatis fræno circumactum: deploratum, at post bis septennium in matrimonium desinentem eo ipso volente, bene precente, instante, qui adeo obstiterat, patre. Atque vtinam vel ambo præstetis; ne aut ut mendax vapulet, linguarum hoc flagello: aut ut garrulus, ac ineptus, saltē extraneus, & plus satis curiosus, rideatur, exhibetur. At illi quidē mentiri religio; & illud iamdudum cum lacte imbibit, יְמִינָה בְּדַעַת עַ; & tu omnium conscius; author, fautor, intercessor: nunc etiam testimonium dic, vocatus, quid dixeris, feceris; quam diu, quam frustra tui, nostri, omnes omnium conatus. Nī sufficis; vides quem appellem, etiam arcanorum conscientium.

conscium. Is testis; is index esto, & nobis; & si quinobis iniquiores sunt.

De Poesi (vide quam callidè) sicubi vulgo non placet ad te prouoco: sicubi non tibi, ad vulgum; quem iudicem tibi dico, & hoc sacerulum. At quam difficile vtrique probari! quod dum volo, vtrique fortè improbor, ut ferè sit. Fatear tamen; tibi malui; cui debeo, si quid hic grandius sonet; & meo ipsius genio gratius. Vt cunque est; delictorum veniam te peto, literarium Dictatorem; & nominatum ~~in se canam~~ illi; quod infinitum opus ingressus infiniti Dei; finem statim non fecerim. Nec corrigerem tam cura sit; ubi quis sibi temperarit? Sic & alia, quæ fortè sciens volens peccauerim: si condonas, condonata putem Musis & Apollini. Vides quid tibi tribuam; certè quantum nec Romano pontifici in peccata, ius. Tu ignosce, ama; Vale.

Ætymologia.

מְלֵא קָדְשֶׁךָ נִמְלֵא כָּל־הַדָּבָר.

**CERTE FECIT: ETIAM FACIT, ET
PERFICIET DEVS FORTIS, GRA-
TIOSVS ET MISERICORS.**

בְּרוֹתָהוּ אֲחֹזֶרֶל נְשִׁי יְסָפָה שְׁמָנִים וְעַמְּדָן.

In Ichona inaltabis se anima mea: Audient mansueti, & letabun-
mus.

ASELCANVS.

Anima,

O Anima; ô nullis unquam satiata, voluptas
Quas tulit illecebris; Siue illas humidus aether
Seu mare: sine ipsis terræ genuere sub antris.

Non acquie-
seit in villa vo-
luptate,

Quis furor? &, quò te rapit impetus igneus? Ergo
In cassum tantos Natura ostentat honores,
Ambitusosa; sinus pandens: cecisq; cauernis
Fundit opes varias. Hic stannum; hic plumbea vena,
Et ferri rigor; & ferro qui durior omni,
Vincendus vi nulla adamus, Ephereiag; era.

Aut contem-
platione rerū
creatarum,
Vt cunq; pul-
chra;

Aspice, & argentiriuos, aurig; metalla
Irritamen avaricie. Iam pulchrior auro
Suauenit Magnes: flammasq; Pyropus ab alto
Vertice voluit ouans: rutilantes lucidus ignes
Conglomerat, fundoq; vomit Carbunculus imo.

Variz,

Et que preterea longum est memorare potentum
Ornamenta; & delicias. Que thura Sabaei
Grata Deoq; hominiq; ferunt! quos mollis odores
Mittit Arabs sylvis in suaibus. At neque longe
Errandum est: en rura tua: an non emula Nardo
Vis, violisq; rosisq; En latis lilia campus:
Omnia nata domi: sed qua certare Sabao,
Sine Arabi possent; seu blandum quaris odorem;
Seu purum, & nullo fucatum fædere. Quin &
Aphice, pexa comas, varios ut terra nitores
Induit; hic ruilo fuluens flavescit in auro,
Hic candore niues anteibit lactea: at illic
Caruleam vestit pallam, cæliq; superbit,

Emula.

*Æmula. Non fusens ve, nigerve, haud purpura defis,
Purpura, non vllà Tyrijs imitabilis arte
Altis in regum auleis, ridensia passim
Dulce virent arua, atque animos & lumina pascunt.*

*Illa per, intacti surgunt ad sydera montes,
Aut imē sidunt valles, aut aquore lato
Funduntur campi. Varias forma, atque decorē
Ingerminat varians. Sonat ingens gurgite rauco
Aut Padus, Aut Rhodanus, lenisq; fluentibus undis
Punicus Tyberis: longisq; amplexibus ambit
Prata simul, saltusq; errans, latēque comantes
Umbrisferis sylvas ramis, Laurūmque, Cupressūmque
Formosas frondente comā. Non arbuta honore,
Non dumī caruere suo, nigraeve Myrice.
Horror & inculcis, quā surgunt sola sub auras,
Dulcis inest saxis: Antra, & spelæa ferarum,
Et virides musco, scabrásque erugine cantes
Ingreditur: mulcētque animos, blandeq; moratur.*

*Parte aliā, celsi salijt de margine clivi
Fons liquidis illimus aquis; amnemq; trementem
Per virides campos; per laenia saxa volutans,
Findit iter, serpitque cauus; lenique susurro
Inuitat mollem somnum. Stat fessus arator
Miratus vitreosque lacus, laticēmque cadentem:
Optauitque haustus: & totā extenditur unda.*

*Inde siūm, totis, errant qua millia campis
Sedant secla animantium. Hic birsuteq; capella;
Lanigerūmque greges. Stant ad pr̄. sepiavacce;
Et nino spumant malitralianectare; & ipsis
Ubera sufficiunt natis: dant viscera flammis;
Dant dulcem humanis sobolem natae vſibus. Atqui
Non gemere interea plaistris: non rura recusant*

Omnes iucū-
dū suo modo
sunt.

Vertere

Vertere vomeribus : non rastriū frangere glebas.

*Ac picta volucres pennis liquidum aera cantu
Certatim mulcent: resonans nemora auias; & alsum
Responsant strepera cautes. tanto acris illae
Indulgere labori; & se exuperare canendo
Perramos: venit interea Iouis ales; & unam
Vnguibus arreptam, media inter carmina, penè
Corripuit; rostrōque ferus laniasset adunco:
Ni magnam ad Soles umbram ostentasset. at illa
Territa; perramos, aut densi tegmina dum
Præcipitat: mortemque, hostemq; elusit hiantem.
Ipse sedens, speculâ pastor dum spectat ab alta;
Feruere opis, totis colludere collibus agnos;
Despexit regum solia; optatosq; per herbam
Admisit somnos; & mollia lumina flexit.*

*Nec minus & Lybia steriles sibiensis arenas,
Et deserta Arabum tesqua, & sudantia raro
Arua amnis; & rapidis Euris, & torrida senis
Solibus; ac spectare iuuat lustra iuuia. & alto
Caucasus ingentem quâ vertice pulsat Olympum.
Haud alijs, si vera fides, animalia terris
Pluribus errarunt formis, dirumq; venenum,
Reptatumq; solum miserum serpentibus atris
Expauere; lacusq; , infecta pabula tabo:
Sed medicata bibunt sittientes pocula dame:
Sed cornu tentantur aquæ. Ruit agmen ad undas
Rupicapræq; , hirtæq; suæ; maculosaq; lynxes
Pectora: & informes ursi. Stas montibus equus
Vasta Elephas membra; & cælo dorsum intulit alto.
Infremis horrendum; & pedibus sese ardus effert
Rex Leo: diffugiant pecudes: nec tuta magistris
Corripiunt armenta metus; serus ipse latebris*

Syluarum

Syluarum intremuit lupus; & semesa reliquit
Membra; vorans: Martisq[ue] oblitus, & immemor irae.

Atque h[oc] cum multa, & miramur magna: nec usquam infinita sunt:
Sistere, seve oculi possint explere videndo;

Seve animus; totum late ut circumspicit orbem:

Surgit ad authorem rerum mens; altaque in illo

Sed in uno
Deo,

Figitur. Ille mihi primis amor unus ab annis:

Implevitque animum, insinuans; soliumque poposcit,

Magnus; & insedit regnatam pectoris aulam.

Et spirare dedit caelos; & temnere terras

qui dat
Spirare cor-
lum,

Sordentemq[ue] globum; perituri & inania mundi.

At labem antiquam, at sceleris vestigia, clemens

Terras sper-
nere demit-
tens peccata,

Abluit; & trepida soluit formidine mentem;

Cocytiq[ue], domos, & hiantia Tartara lusit.

Iamque iterū errantem; atque iterumq[ue] lapsumq[ue], iacentēq[ue], errantem re-
Inq[ue] viam dedit; inq[ue] pedes: & luce cornscus

dudens,

Ante tulit gressum, increpitans: dextrāque prehensa

Cunctantem in caulas; & pascua leta reduxit.

in caulam:
vbi suos fa-
tias;

Diues ubi fruges Arabum, Nardumque & Amomum

Spirat ager: leta pecudes in graminis herbā

Deponuntque latus, & totis collibus errant.

Et nunc ambrosiam, nunc plenis Nectarar iuvis

Delibant; cælique domant ieiunia mensa.

Aut variam celsis suspectant nubibus Irim:

Fæderaque; & dulces sponsi meditantur amores.

Sponsi; cui nullum tellus, aut conferat asper

Vernanti niuea latantem flore Iuvente.

Non illi terra memores; regnique relicti:

vnde mortifi-
catio,

Non acres recoquunt curas, vtriciaque arma:

Aut vetitos thalamos; aut dire toxica lingue.

Hic amor unus agit: cunctoque potentius igni

Excoquit omne genus vicium; & sacer ossibus errat.

Ergo omnis pæna expertes; non orcius, & ingens
 conscientie
 tranquillitas, Ante oculos Phlegeton; vñnâve minax Rhadamanthus:
 Et diræ Eumenides; dñsisq; immania regna
 Terruerint. Sedet in solio rex altus; & omnem
 Iudicij exemit sortem, atque in pace locauit,
 Excusitque metum; & lachrymantia lumina tergit.

Fælix progenies, cæliq; eterna voluptas,
 Ante annos, orbemq; satum, tempusque, locumq;,
 Immissumq; hominem terræ; quos destinat astris,
 Quis dici pater, & sobolis dignatus honore;
 Es thalami; & si quid gratum satis, aut sonat ingens,
 Rerum opifex; quo te ore canam? iuuat ardua belli;
 Excusosque manu, fractosque Cupidinis arcus,
 Fortunamque utrinque trucem: glomerata bonorum
 Agmina; & exhaustos ingenti mole dolores:
 Atque triumphatum patriâ vi dicere Mundum.
 Quid memorem lapsu crescentem, & mortibus Hydram,
 Peccatum, antiquum Lerne genus? & fera lethi
 Prælia? squallentemque immania terga draconem?
 Aut ipsum belli, Menter, caput. Aspice ut alto
 Nunc fastu tumet, & cælum rescindere, & audet
 Exarmare Iouem; captisque illudere regnis:
 Nunc pauet, & meritas horret dum conscientia, pœnas:
 Dum parci sibi posse negat; metuitq; ruitq;,
 Mentiturque Deum; quicquid mare, terra, vel aether
 Aut pulchrum videt, aut rebus dedit utile nostris.
 Iam formam affingit; iam cultum. Et sanguine placant,
 Scilicet: & dulces misere piacula natos.

Aggredere (ô!) dignos alta virtute labores
 Magna polis oboles; tanto nec degener ortu.
 Quæ te celsa manet venturis gloria seclis!

gaudia inter-
na: Quæ iam nunc tacito sub pectore gaudia voluis!

Gaudia

(Gaudia non unquam populo libanda prophano)

Psal. 31. 19.
etia extrema,

Que pater ipse palam patrat bona! Scilicet ille

Ne quā animos rerum sub iniquā mole fatiscant,

Neve malo socient dextras, finēisque, modumq;

Imposuit: latiō vices; & dulcia miscet:

Quę satis vita, queq; & incunda, benignus

Sufficit: & iusto, prudens, examine librat,

Ingenium quid quodque ferat, quid ferre recusat,

Cessurumve malis, insulturumve secundis.

Sic & opes, ipsoq; adeo largius honores

quatenus ex-
pedit:
ut honoris,

Aeternum indulget; iam plenum copia ridet;

Iam blandum auratis alludit adorea pennis:

Et Sceptrum, & famam in populos; Arabemq;, Sabaeumq;

Aruaque Idumais olim regnata colonis

Porrigit: & late aquoreo disterminat astu:

opum abun-
dantiam,

Pulchra quā Euphrates lympba, nigraque Sacorus

Affyrium, Phariūmque rigant: & murice fæta

Littora, Sydoniā pelagus circumsonat undā.

Ipse illi oceanus pater; ipsa inseruit, Eous,

Flava Ophyre, qua Phæbus equis luctatus anhelis

Acclives trudit currus. Non inuida rerum

Delicias, gemmāmve nitentem, aurumve recockum,

Abnuit; aut ullos condit Natura recessus.

Vber ager; fæta pecudes; spumantia lacte

Mulētra; & melle favi: non frugibus horrea; non sunt

Arua satis; vinouelacus; aut vinea bostris.

Conspirant in vota orbis, cœlūmque, solumq;,

Innocueq; hyemes, nec iniquus frugibus astus,

Hostilisque manus; vastatricēsque caterue,

Iuratq; seræ in fœdus. Sternuntur in herba

Incustoditi circum præsepia tauri.

Stat domus altafores, ingens, augustaq; tectis

*Atria : honorati quâ, circum iussa, ministri,
Accincti celerant opus; & longo ordine inundant.*

Coniugium, Coniugio iam castus amor, dignique Hymenæs

*natos: Læti prole novâ, (roso cui iam decus ore,
Cui charites blandis sedem posuitis ocellis)*

*Exhilarant : dulcique nimis spe pectora mulcent
Aucturi cælos, & magni templa tonantis.*

*Qualis cum seros curâ complexus in annos
Aut natum pater impubem, paruumve nepotem:*

Addit opes, addit latis regna altera fundis;

*Albentesque greges, & magna armenta : nec acres
Oblitus, bellisque bonos, pacique decoros*

Pascere equos; torisque iubet sobolescere campus.

Ast aurum; ast gemmas; spoliato congerit Indo:

Et molles cumulat Seres. Nitet alta tapetis,

*Regia tecta, domus; quôdque aut Natura; vel usquam
Dedala ad humanos industria retulit usus.*

Nec minus irato fauet; & crepitacula flenti

Rupta manu; blandum arridet; reficisque; vel arma

Iuncea; vel teretem mitram; teretemve lapillum,

Ceruleumve, albumve; nec aurea poma petentem

Castaneamve nucem; cassumve putamen; equumve

*Designatur arundineum: & colludere, & egrum,
Solantem, blaso voces producere tractu.*

Haud aliter (sisas humani nescia captus

Conari, notisque polum componere terris)

Æthereus tanto pater indulgentior, astris

Quam maior; Nato quamvis infanda piarit

Mactato sceleraz; & totum referarit Olympum:

Huc se etiam; tanta maiestisque verendum

Dimittens apicem, nostri miserefcit, & ultro

Induit affectus : & multum parua gementum

*vera indulge-
tiâ,*

Et terrena quidem; sepe & puerilia; queſtus

Audit; opū promptus; vocēſque, & vota faceſit.

Quoſe audax quiduſi temerare calumnia, fruſtra

Ingerat; in caput, in famam graſſata, veſenūm

Lingua vomas Partho magis exitioſa ſagittā

Quae venit acta arcu: faſtuſq; & linor iniquis;

Et moſ peſiſimus hic alienos carpere mores;

Ingentiſq; ſupercilio contemnere; quicquid

Non noſtrā geritur trutinā? quid credulus error,

Suſpiciove anceps, aut improba deſerat, alme

Quem tegis umbrā ale; & totis penetralib⁹ abdīſ

Interea: ingentiſq; iubes ſupereſſe labori,

Iurgiāque, ſupraq; ommem in te ſtare tumultum:

Deſpectantem, & ſe ſecura in pace fruentem?

Non populi aura illum; non viſ temeraria mentis,

Non bene agendi ardor, quamuis immanis, & aſtus;

Deuotumque Deo pectus; menſum haud pede iuſto,

Officiū fines ultra tulit. Aut fuga verum,

Vitatuſque labor: Cenſorve, aut rumor, iniquus;

Mollities, pellaxve quies; priuataq; vota

Securum quāres labet, aut ſtet publica: ſed nec

Auri dira famēs; ſemper q; in honora voluptas;

Excuſſere ſibi fugitiuum; & grandibus ausis.

Qualis ubi longum Martis meditatus amorem

Acer equus: iamq; arma audet; iam prælia poſcit,

Vulnerāque, ſtrepituſque virūm, fremituſque tubarum.

Hauſit ouans, iras acuit, glifcitque periclis

Inuictum pectus bellis; & conſcia virtus:

Continuo in medios ruat imperterritus hostes;

Sed frano facilis iuſſus, expellet; & acres

Interea glomerat gressus; longe q; phalangas

Circumſultat, adhuc ſefforiſ & mitis habeniſ

Pſal. 31.10.
Contra lin-
guarum ve-
nena,

fastum, inui-
diām,

temerarium
iudicium.
Tegens:
despicere illa
dans,

& ſe frui:

Non temere
ſe rebus inge-
rentes,

non ignaue
abſtinentes,

ſed equi inſtar

Dabit naturam
obſeruantes.

*Circumsultat; adhuc secessori, & mitis habens.
Verum ubi frana iubis laxa, & calcaria longo
Accepit lateri, Dominoque volentia sensit:
Fertur in aduersos: perq; horrida tela, per enses
Fulmineos; certaque vormentia fulgura mortem:
Inq; oculos quacunque paucor se vibrat, & aures,
Degeneres animos, & corda ignava refellit.
Quod si nulla vocant arma; aut inflentere gyros
Venarive capras, Ius iubet status inani
Contentus, Domino pacatum inglorius eum
Transigit, imbellisq; animum demittit ad usus.*

*Quis inuestigabili consilio,
quis vult, vultur:
et cum vult, ut Mosche Post annos 40
Iosepho, post carcerem: Davide, post exilium:*

*Quis tua, magne pater, cæcis occulta tenebris
Conſilia humanos adeo fugientia ſenſus
Scrutetur? cauſas inuestigetque latentes?
Cur hunc pampineos curatum mittis in hortos
Imparibus cunctantem humeris: at robore neruos
Sufficiſ. Aſt illum, longe in ſecreta relegas
Immunem; magno ſtimulos cui pectore verſat
Multæ animo virtus, & cæli conſcius ardor:
Forſitan & strictâ properum ſupendis habenâ
Serum immiſſurus; poſtquam iam plurima meſſis
Exiliij, pecori ſuetu, turbasque, forūmque,
Excufſitq; aulas, & corda ingentia. At iſi
Non ſernile ingum; non duro compede carcer
Iratâ Phariâ: non viſ immanciarentis
Stipati imperio ſceptri, accinctiq; maniplis,
(Tota ciat quamuis moto molimina regno)
Inſectiq; hostis fastus; infidaque amici
Turba olim, immemorūmque ſui ludibria fratrum
(Siue nimis memorum) ſpe deiecerē. Relictus
Vndique, damnatusque orbi, ſannisq; petitus
Eminet. Hermonisq; procul de montibus altis*

Quisque

*Quasq; rigat modico Iordanes flumine colles
Templa Dei spirare ausus, solennia vota
Nuncupat; & mediā præsumit morte triumphos.*

*Tu quoque ne propera, quamuis properantibus annis,
Quisquis es; immensi quem (sic tibi visā) tonantis
Dextera ferratis inscribit ahenea chartis*

*vt qui fibi vi-
deatur iniuti-
lis,*

*VAS FIGVLI RVPTVM, nullos cui repperit usus
Dadala mens hominum: nec quod sufficerit igni
Portando, aut cineri, fragmen: quē STIRPE CARENTEM
Putris ut effacto truncus sterilescit in agro,
Et viduum solā marentem nocte cubile:*

abiecius,

*Neu desponde animum: nescis quam magna manet te,
Et propera auxilio IEHOVÆ manus. Omnia cum iam
Deficiunt; quam prompta pijs venit! aspice, ut exspes
Iſacides terrā promissā cedit. At exul
Ingens; ethereis stipatus utrinque maniplis
Incedit latus: & iam fæderis angelus illi
It comes: Inq. Dei somnum capit inscius ade:
Iam luctā assuecit duratus vincere: castris
Iam cœli occurrit. Vigilat, dormitque; moratur,
Moliturque vias; presenti numine tutus,
Quamuis nesciat, atque irato occurrere fratri,
Aut dubitat sōcero: fratrem, sōcerūmque coerct
Vis arcana Dei: nec iam nolentibus ipſis
Res transfert, famulos, pecudes, armentaq;. Quin &,
Ne parte ex aliquā vacillent vota; petitos
Conciliat thalamos. Suspiratāmque Rachelem
(In bis sc̄ptenos durus si distulit annos
Tandem aequis pater, atque fauens, fauſtamq; precatus
Et fortunatas castis amplexibus horas)
In gremium dedit; & facilis rata vota precantum
Eſſe iubet, pugnet quamuis declinior etas*

*non sit de-
ſpondendus
animus.*

*D e o propin-
quiore, quam
putetur;
ut Iacobo
affuit,
exuli comes,*

*inscio, custos.
Timido, con-
cilians hostes,*

opes.

*Coniugium,
post bis sep-
tinium.*

Iam grauis erumnis, varijsq; laboribus acta
 Spes, varietque metus. Nec longum tempus, & almos
 Facundata thoros faelici prole beauit.

dans liberos
 bona formæ
 speci,
 * Iosephi som-
 nium.

Et forma aspirat veneres: grataque parentem
 Letitia palpat. Quod si presaga boni vis
 Villa rapit mentes, hunc* Luna, & viderit equus
 Sol sibi prælatum, Pharioque ignota tyranno
 Numinia pandentem, quibus intremuit orcus, & ipsa
 Esuriat Memphis; fastum ille, atque arguet astum
 Orbem ostentantes; frustra. Viden? alta reposum
 Addit se in solum pietas: nec dicier ultra
 Segnitia, ignavi latebrae nec sustinet oti.

quod totum
 DEI, opus
 fuit;

Hæcta, magne, manus. Nil fraus humana, nec error
 Nil potuit virtus. Tu nexus adamantina ferreo
 Pectora deuineis: dein cæca repagula furtim
 Obycis; & prudens, forsitan properantibus, obstat.
 Idem, ubi iam visum; qui solus idonea nosti
 Tempora; qui & prestas: cum spes abiecta, voluntas
 Fracta, subacta tibi est: paulatim inflectere sensus,
 Moliri que moras, inuestigabile nectens
 ut alijs frustra
 blaterent, ipse
 miretur:

Consilium; quo turba fremat varium, incisia veris;
 Et blateret. Stupet ipsa tua mens conscientia dextre;
 Aeternumque stupebit; & innito afferet orbi:
 Posthumaque in seros fama admirabitur annos.

qui & addi-
 turus
 alias
 ad explédat
 spem,
 Deo in tem-
 pli futuros,
 seruituros,

Ergo addes stirpemque aliam: totidemque columnis
 Stet tibi fixa domus famuli: quam non grauis imber
 Saxo fundatam solidu, non turbinis villa
 Vis ferat; exultans: & spes illidat inanes,
 Te freti, IEHOMA, in scopulos: quo rideat hostis,
 Subrubeantue tui. Viuo tot marmora Templo
 Assurgant; quatiantq; noui tibi rura coloni:
 Atque Dei sudent in AGRO, Quid culmina montes
 Iactatis?

Iactati? Zalmónque ingens, Basānque superbus?
Hos se si dignas colles Deus: annem myricas
Vitisibus; & Cedris salices ingentibus aquas?

Illum ego, seu fulget roseis aurora quadrigis
Sine ruit fero declinis lumine vesper,
Ore, animoque cano. Corylos, & conscia testor
Fluminas, Pallynucus, qua culta, incultaq; pulsas
Arua ruens; tenui Vobetus, qua gurgite sulcos
Signat; lene somans: quaque inter amena Salicē
Condit Quarus aquas. Tenuis seu flore myrice
Culmina, vere nouo lustro ridentia; sive
Bruma riget: medijsq; apricis vallibus astue
Hibernos; solisque iuuat captare serenos.
Tug; humili despecta alijs nimium casa, recto;
Magna mihi, presente Duo: Maioraque forsan
Fundamenta domus surgentis; & atria late
Natisq; & seris habitanda nepotibus olim;
Aut non perficienda ullo molimine: si sic
Ille volet; cui me totum, meaque omnia prudens
Permisit, & cunctis certum est permittere sacris.

Tu quoque, chara mihi, pars quondam & causa laborū
Nunc laudum: cape magna tuis solatia luctus
Haud ingrata Deo, geminataque* VINCVLA amoris
Mecum agnosce libens iamdudum; & fidere disce
Interea paruos ne designare penates,
Tam misem hunc exuta animum. Nea, barbara, Musis
Arua haud fastidita; tuo cognomina calo:
Et cœli monitura. O tu ne pinguius malis
Culta Loshi; vel Tueda pater, quas gurgite ripas
Fœundat Cerere; alique apricus litora pontus.
Quin age; temnere parua aude; & te credere solâ
Ingentem pietate. (O veri exemplar amoris!

Hinc ab ipso
gratiarum a-
ctio, quicun-
que tempore,
loco,

stam,

a coniuge
gratia,

* Sie vocavit
natum mater,
contenta sua
sorte.

O rari! excubiant ut terram, & saepe revoluant:
 Atque (ausim inuidie rumpantur ut ilia) securus
 Magnum faminei decus) hec te gloria mentem
 Vna vrat, magnis unum hoc virtutibus adde.
 Si tamen, & fas hoc aliquâ; & te commoda tangunt;
 Haud cessura vide. Certent seu mollibus umbris
 Seu gelidis lymphis; riguas scons plurimus illas
 Per virides saltus; per prata nitentia voluit.
 Imposuitque iugis nemora: & defendere Soles
 Et brumam iubet; haud tredis, haud fronde salignâ
 Fraudatura, focofue, fanosve. Hinc aurea mella,
 Hinc Borei intactum pecus, & candardia late
 Vellera; velligerumque greges. Quid Nectarariu*s*
 Lactea commemorem*s*? Nec nullis usibus ipsa
 Attollant celsi nigrantia colmina montes.
 Quin ubi flammiferis crepuere incendia ventis,
 Et steriles hederas vis est depasta fanilla,
 Laxauitque vias; late & spiramina succo.
 Dant herbam pecori sanam; & bona gramine carpit
 Spes gregis; aut seria veniunt Vulcania flammis
 Pabula; Brumalique foco: quicis Mercia glebas,
 Mutet & ipsa su*s*as Peperis; nec desipit. Atqui
 Nec valles exosa Ceres: vix spiccas meassis
 Latior, aut alio surgit fælicior aruo:
 Et Domino satis, & merito ventura colono.
 Hi dominam agnoscunt unam; & vestigialambunt
 Submisso colles apice. Hos pater optimus esse,
 Dum sedem sortemque iubet; Regna aspice vultu
 Parua hilari: mitisque veni. Et te assere caelo,
 Qua vocat. Hic etiam sanctas astollere palmas:
 Et castos seruare thoros; & soluere laudes
 Mirantem, misericorde patrem, largumque, bonumque

Et dantem potiora, & superantem munere vota,
Nil vetat. Hic populus, verna, famuleq; pudica;
Natorum hic dulci mater stipare cetera.
Ast turbis undantem aulam, fastig, potentum
Torua supercilia; ast varij deliria vulgi,
Inq; nefas populos certatim, & fæda ruentes;
Impiaque, infandâ damnataque secula fraude;
Et consuratos naturæ rumpere fratres
Fædera; (sive illum ambitio; seu torcit amaris.
Inuidia obliquum stimulis: seu dira cupido
In se cuncta trahens, atque insatiata Charybdis:
Promave suspicio in peius candore relicto,
Trans fera montosse trans horrida frigora Ierna,
Thulenq;, atque ipsos ultra fugienda triones)
Despicere, immundique procul, contagia mundi
Montibus innocuis; & pura è valle innabit.
Forsan & his mecum seros solabere canos.

A liberis

At tu, qui teneris cunas vagitibus imples
ASELCANE, imo quos iam nunc pectore motus
Occultos vis dia ciet, nec nota potestas,
Haud scitu facile est; hand dictu effabile. Verum
Mox ubi iam primis poscis mutire labellis,
Et blandum bleso ore patrem formare, simul cum
Patre; DEI magnum nomen, parua impleat ora
Grandius. Haud ullo tam delectere, nec ullum
Sæpius; aut patrias accedat dulcius aures.
Iam teneras attolle manus, mox lumina cælo,
Moxq; animum; hoc totis spiræ sermonibus; unum
Mente agita; Hac sola in somnis occurrat imago.
Interea ut crescunt anni cum corpore; crescat
Ingens patris amor cælestis; & acer in altum
Pectus agat stimulos. Patriam, veroq; penates

in hoc edu-
candis

N 2

Suggerat

Suggerat astereos. O sum mibi sydera solum
Suspice : tum totis aspira in sydera vosis.

ab ipso sive-
vat, Sic ô! sic tenero veniant formanda sub aeo
Prima rudimenta atatis, vitaq; future.
Et mihi tam seros si vita superstet in annos,
Et valida vegeto vires in corpore, quanta
Officio sat erunt; dulcique ante omnia cura.
Non ego purpureas aulas, non atria regum

DEO aspirate: Pratulerim. Veniam; & dubium per caca viarum
(Tu modo magnus ades, pater, & consulta secundâ)
Ipse manu ducam facili, exemplisque preibo.
Iam nunc & vulgo australium, tritisque viarum,
Et triujs, terraque procul te sistere caelo
Orbita quâ nullâ monstrat vestigia plantâ
Ingentisque manus iuuat, ingentisque trophaeum.
Et rarum bonitatis; & almi pignus amoris;
Atque animi memoris mirantiq; ostendere mundo.
At me si fato vel mors praecepta, vel ulli

sin moriatur, Impediant casus : Tu quem mibi, maxime rerum,
Deo commis- Indulsi; etiam curâ dignare, fouendum
sâ curâ: Suscipe : formandumque, tuâq; in imagine paruos
Fige oculos; animumq; sequacem. Ipse ardua sume
Imperia; & tenero vitiorum in gramine letam
Comprime luxuriem. Et penitus radicibus imis
extirpato pec- Erue : ne tibi fibra relitta repullulet : Hydrea
ca malo, Tolle renascentis virus. Furit illa, feretq;
Perniciem: & si non ferro compescis, & igni,
Repentem in venas agit, & recordia mortem.
En dextra labor iste tue; qui sceptra draconis
Saua feris; fractumq; caput contundis. Ea vi
Et prisca labem peccati, & noxia tolle
Germina; ne famulumq; tuum, natumq; morentur:

Quina

*Quin nutus patrios, & iussa capescere certus
Omne volens ferat imperium: & quam dulce iugum, cui
Séque, suasq; voluntates; animosq; corda
Exuere; & totum Ichouæ se credere certum est.*

*Ergo ubi iam firmata virum te fortior etas,
Per densos sublimem apices, atque ardua rerum,
Maturas dabit in curas; agit ignea virtus
In pectus stimulos; & pigrum blanda veternum
Excudit. (O ne te, vel opum miseranda cupidio
Merset, humi serpens; ventosissime efferat alis
Ambitio male sana leuem: mollissime voluptas
Verset agens duros stimulos; dirumq; venenum
Pestem corporibusq; animisq;.) Hæc sola laborum
Materies tibi digna venit. Hæc area sola
Quâ sudare velis. Alij quassata ruinis
Mænia Marte domant; tractasq; in funera gentes:
Et dextram innocuo fœdati sanguine turgent:
Tu vastos animos; & feruida corda; rebelles
Debellaq; Deo motus: giroq; coacta
Exerce imperijs vîctor. Te, natâque tecum
Consilia, hand nimium mirari disce: nec usquam
Fidere. Nulla ut te prudentia, nulla voluntas
Huc agat, aut illuc, tibi propria. Scilicet unum hoc
Inculco; eternumq; inculcans usque monebo:
Nulla adeo Stygys emissâ paludibus unquam
Dira lues; quam cum sese fiducia nostri
Inflauit, mentemque impletuit, turgida, inanem.
Hinc despecti hominésque, Deusq;: hinc f. isq;, nefasq;
Versum; & amicitia ius sanctum; hinc toruam minaci
Fronte palam: aut placido male tecta superbia vulnu,
Omnia ad arbitrium versans; dum se sapere unum
Quis putat: & trutina, stultus, male pensat iniquâ.*

abdicationis
tijis;

segnitie,
auritâ,
ambitione,

libidine,

arrogantia,

Tuque adeo diuersus abi. Tua, tēque supremo
Fide Deo, Tibi Diffisus. Sola illa voluntas
Circumagat; dubiosq; regat prudentia sensus.

Sed nec ego, quem iam vita ingrediare tenorem,
In quoq; vitz genere, Quaq; terenda tuis potior venit orbita plantis,
Aggredior. Terret conantem limine in ipso

Magnū opus; & quod nec cuiquam prescribere proptum est,
Principiū tot iam ante annos; dum clara sui dans
(Quae nunc mersa caput infantibus abdit in annis)
Indicium, ethereas natura exibit in auras.

Tunc quoq; nec facile est: heret sepe anxia virtus
sue publicæ: Inter mille vias hominum & contraria vota.
vt politica;

Hunc amor; & nullo patiens torpere veterno
Cura poli rapit in medium; ardenterq; iuuentam
pio Implicuit rebus, serag; incana senectæ

bello gerendo, Tempora. Nec mora, nec requies: aut ille ruentem
Imperijs late noxam premit: aut quatit ingens
Arma armis, inimica pījs. Hic sancta sequaci

iure dicundo: Iura praedit populo. Cælum ille irrumpit; & altæ
vt Ecclesiasti. Carpit opes; dulci demulcens nectare rerum
cz:

Pondera: iamq; ossa inter, teneraque medullas
Regnat agens, victor, media in præcordia, verbi
Anticipitem diuini ensem. Stupet inscia turba;
Captiuique patres animos: Stupet inscius ipse;
Eloquij vires diuini; & non sua, verba.

Sue priuatæ, Hic natos, famulosque, nec inuidiosa penates
in domesticis Regna per, imperij sceptrum molitur: & aquo
curis, Assuescit q; pio. Non is majoribus impar,
Audet, ouans, ardētque in aperta pericula dulcem
Præcipitare animam, atque omnes superare labores,
Moliriique gradus; & ferre per ardua palmam.
Sed modicus, dubiusque sui, suspirat; & alio

Votaque

Votáque, spemq; polo manuū suspendere : as illi
Indulſit faciles ſomnos pater, & bona vite:
Et magno exiguaſ acuit ſub pectore curas.

Hic dulces Muſas; & non ignaua feciuit
Otia, Pierijs ultro caput occulit antris
Despiciens turbatum orbem, trepidosque tumultus,
Eluſamque operam rerum per inania, fixus
Ipſe Deo; & dignis impleuit curis.
Fælix, ſi magnis respondent omnia votis.

Quicquid erit, natum ne te tibi finge: ſed illum
Qui cælum bonitate, & conſcia ſydera compleat,
Terrarumque, marisq; globum, tractatusq; iacentes,
Exprimere. Haud fælix tantum tibi vine; ſed orbi
Qua patet in latum, quantum potes, illeq; quantum
Te volet. Et quanquam hoc unum mensignea anhelet,
Ne propera: quin voce Deum, votiſq; fatigans
Aſſiduus venerare, ut in apta, ut in optimâ ducat
Cunctantem. Nil ipſe pete; haud fugere. Ad oſtia cuſtos
Si vigilaſ, ſatis eſt; vel ſi nec ad oſtia cuſtos;
Auguste dum ſancta domus te limina quoquis
Accipientve, tegantve loco. Nil celsa morare
Pulpita, honoratiſ ſolia aut ſublimia cellis.

Qualis lacte puer depulſus, & ubere primo;
Inſcius ipſe ſui ſtupet. Atque buc, mitis, & illuc
Verſaturque; manuſque inter & geſtatur; & alio
Nunc cubat in thalamo; nunc paruſ ſarcina canis
Vagit: ſiue focum propter, ſeu ſolis apricos.
Ad radios. Non ille ſibi ſomnive; cibive
Tempora, metit uerve modum; ſed matris ab uno
Arbitrio dependet: eam ambit; eam aſpicit unam:
Et ſilet. Hæc tibi ego lati patrimonia fundi:
Has ſtatuaſ; titulosque; & nobile stemma relinquo.

Literariis,

qui habeant
pro fine Det,
benefici ima-
ginem.Contenti eam
exprimere, vt
ille volet.Nempe pue-
rorum inſtar
in ipſius ma-
nusſine villa ſua
ſapienſia,que velut ha-
reditas.

Dignus

Dignus ades : vereq; ingentia sola capeſſū,
Magno animo? Non regna; suos non regibus orbes
Inuidem: Non fama boni; non gloria docti
Solllicitent. Habeant, quibus hoc, pater alme, dedisti.
Nobis iussa sequi fas : unum hoc efferat olim:
Vnum hoc in seros transmittat cura Nepotes.

Amen. מִתְהַנֵּה

Errores crassiores inter excudendum commissi.

PAg. 3. lin. 2. alumno, lege, alumnz: pag. 4. lin. 1. genou, lege, genus. l. 4.
musus, lege, musis. l. 20. informiore, lege infirmiore. p. 5. l. 5. curiosius,
lege curiosus. p. 20. l. 2. femiustis, lege, semiustis. p. 3. l. 4. finis enim oble-
ctatio, lege, ficiis enim idem, oblectatio. p. 51. l. 10. Lockburnus Laneto-
nius, lege Coocburnus Langtonius. p. 54. l. 7. lege, toxicaque. p. 71. l. 6. lege,
miser. p. 94. l. 1. in margine, aut, lege, at.

FINIS.